

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.618/18/2024.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos és Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Integritás Hatóság
(Budapest, Széchenyi István tér 7-8.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Nagy Krisztina kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérők: E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft.
(Győr, Kandó Kálmán u. 11-13.)
E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.
(Győr, Kandó Kálmán u. 11-13.)
E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.
(Pécs, Búza tér 8/a.)
ELMŰ Hálózati Kft.

Az ajánlatkérők képviselője: Dr. Kozma Róbert ügyvéd
(Budapest, Záhony u. 7. Ma. ép. III. emelet)

A részvételi szándékát jelző érdekelt: COMTECH Kommunikáció-technika Kft.
(Győr, Török Ignác út 66.)

Az érdekelt képviselője: Dr. Lefler Mónika ügyvéd
(Budapest, Bécsi u. 5. II. em. 8.)

A részvételi szándékát jelző érdekelt: VERTESZ Elektronika Kft.
(Budapest, Nagytétényi út 169.)

Az érdekelt képviselője: Dr. Sirály Katalin ügyvéd
(Budapest, Szilágyi Dezső tér 1. 2. emelet)

A beszerzés tárgya, értéke: Smart transzformátor mérők beszerzése II.,
35.000.000 EUR

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000314932023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 1-6. eleme tekintetében jogsértés hiányát állapítja meg, a 7. kezdeményezési elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető

rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat a hivatalbóli kezdeményezés 1-6. eleme tekintetében hozott rendelkezései ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően előzetes piaci konzultációt tartottak 2022. októberében. Az indikatív ajánlatkérést 2022. november 18. napján küldték meg a gazdasági szereplők részére, mellékelve hozzá a műszaki specifikációt, mely tartalmában azonos volt tárgyban közbeszerzési eljárás műszaki leírásában foglaltakkal, valamint a tételes ártáblázatot, ami egy sorral/tétellel volt kevesebb, mint a közbeszerzési dokumentumokban szereplő ártáblázat.

2. A közbeszerzési eljárás megindítása kapcsán az eljárás megindítását megelőzően az Energiaügyi Minisztérium Villamosenergia Főosztály, mint Irányító Hatóság 2023. április 28. napján adott ki nyilatkozatot a közbeszerzési dokumentumok támogathatósági szempontú vizsgálatának eredményéről, mely során támogathatósági kifogást nem támasztott.

Továbbá a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (jogutódja: Nemzeti Fejlesztési Központ) Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) támogató tartalmú tanúsítványt adott ki 2023. június 6. napján.

3. Az ajánlatkérők 2023. június 15. napján feladott hirdetménnyel indították meg a tárgyban, közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második rész szerinti nyílt közbeszerzési eljárást a bevezető részben megjelölt árubeszerzés tárgyában, melynek 2023. június 20. napján jelent meg az ajánlati felhívása az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a TED-en 366335-2023. számon.

4. Az ajánlati felhívás releváns előírásai:

II.2.4. A közbeszerzés ismertetése

Adásvételi keretmegállapodás, amelynek tárgya Smart transzformátor mérők szállítása, telepítése a közbeszerzési dokumentumokban és a jelen felhívásban meghatározottak szerint legfeljebb nettó 35.000.000,- EUR keretösszeg kimerüléséig.

Ajánlatkérő KIF transzformátorállomásait mérőrendszerrel kívánja felszerelni, mely képes a körzet hálózati jellemzőinek érzékelésére, valamint az ezzel kapcsolatos, felhős adattárházzal történő vezeték nélküli kommunikáció lebonyolítására. (Hálózati jellemzők alatt olyan villamos jellemzők értendők, mint a (3F) feszültség és az (3F) áram, s azok minőségi paraméterei.)

„A”: Tápponti mérőmodul – tervezett mennyiség: 15 900 db

A tápponti mérőmodul a későbbiekben részletezett módon a tápponti 3F feszültséget és 3F áramot méri, majd a mért értékeket továbbítja saját kommunikációs csatornáján.

„D”: Végponti mérőmodul – tervezett mennyiség: 310 db

A hálózati végpont 3F feszültségét méri a későbbiekben részletezett módon, majd a mért értékeket a saját kommunikációs csatornáján továbbítja. Az adatok feldolgozása felhőben történik, ennek kialakítása nem tárgya jelen közbeszerzési eljárásnak.

Árammérő szenzor (készlet) – tervezett mennyiség: 46 324 db

Árammérő szenzorok maximális árama: 3 000

A Külső modul 4 leágazás kezelésére – tervezett mennyiség: 3 958 db

A modul 4 leágazás 3F áram mérésére alkalmas, majd a mért értékeket az „A” Tápponti mérőmodulon keresztül továbbítja.

Külső modul 6 leágazás kezelésére – tervezett mennyiség: 2 432 db

A modul 6 leágazás 3F áram mérésére alkalmas, majd a mért értékeket az „A” Tápponti mérőmodulon keresztül továbbítja.

Firmware továbbfejlesztés az „A” tápponti modulhoz – tervezett mennyiség: 15 900 db

Firmware továbbfejlesztés, amely az „A” Tápponti mérőmodult alkalmassá teszi a külső modulok fogadására, kezelésére.

„A” és „D” modulok esetében eSIM (nem fizikai SIM kártya) fogadására alkalmas kivitelben való rendelésének felára -- tervezett mennyiség: 16 210 db

FAM-al szerelhető csatlakozó elosztó szekrényhez (készlet) – tervezett mennyiség: 15 970 db

FAM-al szerelhető feszültség csatlakozó és túláramvédelmi eszköz (3 fázisra) elosztó szekrényben KIF sínre való csatlakozáshoz.

Kültéri doboz előszerelten – tervezett mennyiség: 11 130 db

Kültéri doboz előszerelten, kompletten (3 fázisra) az „A” Tápponti modulhoz, elosztószekrényre való felszereléshez, műszertelepítéshez szükséges tartozékokkal együtt.

FAM-al szerelhető csatlakozó szabadvezetékhez (készlet) – tervezett mennyiség: 240 db

FAM-al szerelhető feszültség csatlakozó és túláramvédelmi eszköz (3 fázisra) oszlopon való felszereléshez, KIF burkolt vagy burkolatlan légvezetékhez.

„A” tápponti modul telepítése – tervezett mennyiség: 1500 db

Külső modul (4db KIF leágazásos) telepítése – tervezett mennyiség: 390 db

Külső modul (6db KIF leágazásos) telepítése – tervezett mennyiség: 260 db

„D” végponti modul telepítése – tervezett mennyiség: 35 db

Telepítés helyszíni támogatása – tervezett mennyiség: 190 óra

Telepítés távoli (telefonos) támogatása – tervezett mennyiség: 120 óra

Mérőmodulok telepítésének betanítása – tervezett mennyiség: 12 alkalom

Nyertes Ajánlattevőnek több részletben két különböző típusú oktatást kell megtartania:

- Mérőmodulok telepítésének betanítása:

Szerelők számára szóló oktatás, előreláthatólag 12 különböző időpontban és helyszínen kerül sor. Az oktatásnak ki kell térnie az eszközök telepítése és indítása során szükséges ismeretekre, valamint az esetlegesen felmerült hibák elhárítására. Az oktatások időtartama alkalmanként max. 6 óra, a résztvevők száma max. 20 fő.

- „A” és „D” modul kommunikáció, paraméterezés, firmware frissítés oktatása:

A mérőeszközök paraméterezéséhez, hibakereséséhez, kommunikációs kapcsolat beállításához szükséges ismeretek mérnöki/technológusi szintű oktatása. A képzésre előreláthatólag 3 alkalommal kerül sor. Az oktatások időtartama alkalmanként max. 6 óra, a résztvevők száma max. 10 fő.

Felhívjuk Ajánlattevők figyelmét, hogy a Kbt. 8. § (2) bekezdése alapján „Az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről. Az árubeszerzés magában foglalja a beállítást és az üzembe helyezést is.”

A szállítandó berendezések részletes műszaki leírását és a teljesítéssel kapcsolatos elvárásokat a közbeszerzési dokumentumok (műszaki specifikáció, szerződéstervezet) tartalmazzák. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 46. § (3) bekezdésében foglaltakra

tekintettel ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy, amennyiben a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása szükségessé tette meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást, a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” minden esetben értendő. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy egyenértékű dolog megajánlása esetén az egyenértékűséget az ajánlattevőnek az ajánlatában igazolnia kell. Ajánlatkérő az egyenértékűség tekintetében a felhívás jelen pontjában és a műszaki leírásban megadott paramétereknek és funkcionalitásnak való megfelelést vizsgálja.

II.2.5. Értékelési szempontok

x Minőségi kritérium:

- Modulárisan cserélhető a kommunikációs áramköri részegység (hiba esetén) az "A" ill. "D" típ. műszerben: (IGEN/NEM) / Súlyszám: 4
- A műszerben lévő nyomtatott áramkör(ök) (NYÁK(-ok)) darabszáma (műszaki adatlapon feltüntetni a NYÁK(ok) darabszámát; könnyebb szervizelhetőség érdekében a kevesebb a jobb): "A", "D" típ. ill. külső modul közül a nagyobb NYÁK darabszámával számolva a műszerben lévő NYÁK panelek száma (db) / Súlyszám: 4
- „A” és „D” típusú modulokban (ill. ezeken keresztül a külső modulokban) a firmware frissítés Mender.io technológián keresztül történik (IGEN/NEM) / Súlyszám: 7
- "A" típ. mérőnél és külső modul esetében áramlökés regisztráló funkció is van (paraméterezhető triggerszintet túllépő áramlökések detektálása, ciklusidőn belül: előfordulások számlálása és max. áramlökés mértékének tárolása; 10 ms-onként képzett 20 ms-os RMS adatokkal kell működjön az algoritmus): A fenti előírás szerint tudja a funkciót az "A" típusú modul és a külső modul is (IGEN/NEM) / Súlyszám: 2
- A műszer egyedi rendszámokon (2.-tól 25.-ig) is mér felharmonikus összetevőket valamilyen módon, feszültségben ("A" és "D" típusú modulban) és áramban ("A" típ. és külső modulban) is (IGEN/NEM) / Súlyszám: 4
- A specifikációban megadott kötelező jótállási időtartamon felül az Ajánlattevő által vállalt többlet jótállás időtartama az általa megajánlott műszerparkra vonatkozóan (hó) (Többlet megajánlható: 0-24 hó között) / Súlyszám: 4
- A teljesítésbe bevonásra kerül 1 fő Microsoft Azure felhős kommunikációban jártas szakember, aki részt vett Microsoft Azure IoT Hub-bal kommunikáló mérőműszer és/vagy jeladó kifejlesztésében és beüzemelésében. (IGEN/NEM) / Súlyszám: 5

Ár - Súlyszám: 70

II.2.7. A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 48

A szerződés meghosszabbítható: igen

A meghosszabbításra vonatkozó lehetőségek ismertetése:

Ajánlatkérő fenntartja a jogot arra, hogy éljen a szerződés időtartamának további 12 hónappal történő meghosszabbítási lehetőségével a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja alapján, maximum a keretösszeg kimerüléséig.

II.2.13. Európai uniós alapokra vonatkozó információ

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos, Projekt száma vagy hivatkozási száma: Danube InGrid projekt, 10.7-0008-SKHU-W-M-20 projekt és RRF – 6.1.1-21 projekt.

VI.3. További információk

6. Az alábbi nyilatkozatok, dokumentumok benyújtása szükséges, a közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak megfelelően:

- Nyilatkozat a műszaki leírásnak, a szabványoknak és a jogszabályoknak való megfelelésről
- Műszaki specifikációnak megfelelő „Részletes termékleírás” minden egyes megajánlott eszközre vonatkozóan
- Ajánlati adatlap és annak mellékletei a műszaki leírásban meghatározottak szerint
- Részletes ártáblázat (Az ártáblázat hiánya az ajánlat ÉRVÉNYTELENSÉGÉT eredményezi.)
- Az ajánlattételi határidő lejártáig - a műszaki leírásban és a közbeszerzési dokumentumokban részletesen ismertetettek szerint - Mintadarabok benyújtását írja elő Ajánlatkérő. (Benyújtandó eszközök: 1 db „A” modul, 1 db „D” modul, továbbá 1-1 db. 4 és 6 csatornás külső modul, feszültségcsatlakozókkal, antennával, Rogowski tekercsekkel, kommunikációs kábellel, külső szekrény feszültségleválasztó elemekkel.)

14. Ajánlatkérő a Kbt. 40. § alapján az eljárás elektronikus úton, az EKR-ben bonyolítja le, az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 424/2017. Korm. rendelet) szabályaival összhangban.

5. Az ajánlatkérők egy alkalommal módosították a közbeszerzési eljárást megindító felhívást a 2023. július 14. napján feladott 439055-2023. számú hirdetménnyel, melyben az ajánlattételi határidőt módosították és jelezték, hogy a kiegészítő tájékoztatás alapján a közbeszerzési dokumentumokban szereplő szerződéstervezet módosult.

6. A Közbeszerzési dokumentumok tartalmazta az általános információkat a megfelelő ajánlattételhez, emellett Műszaki leírást, Ártáblázatot, termékenként kitöltendő Ajánlati adatlapot, Mintadarab átvételi elismervényt, iratmintákat, szerződéstervezetet készítettek az ajánlatkérők.

7. A Közbeszerzési dokumentumok 16. oldalán rögzítették az ajánlatkérők:

Üzleti titok védelme

A 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése az ajánlat összeállítására vonatkozóan rendelkezik az üzleti titokká nyilvánított dokumentumok elhelyezésének módjáról.

Tekintettel arra, hogy a rendelet kötelező jelleggel előírja, hogy a gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza, Ajánlatkérő tájékoztatja a gazdasági szereplőket arról, hogy az üzleti titokká nyilvánított dokumentumok e funkció alkalmazása nélkül történő elhelyezése nem fogadható el.

8. A Műszaki leírás 13. oldalán az ajánlatkérők az alábbi releváns adatokat rögzítették: Termékek fizikai vizsgálata – teszt szerelés (ellenőrzési szempontokat ld. a Műszaki leírás mellékletében):

Az Ajánlatkérő az ajánlatok részeként (az Ártáblázatbeli minden hardver eszközből) 1-1 db működőképes mintadarabot kér benyújtani az ajánlattételi határidőig („A”, „D” modul, ill. 4 és 6 csatornás külső modul, feszültségcsatlakozókkal, antennával, Rogowski tekercsekkel, kommunikációs kábellel, külső szekrény feszültségleválasztó elemekkel, ...), ennek hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi (...). A benyújtott mintadarabok teszt szerelése kizárólag az Ajánlatkérő, a helyszínt biztosító és a bevizsgálás lefolytatásában közreműködő, független szakértő és az érintett Ajánlattevő jelenlétében történik. A teszt szerelés során – az Ajánlatkérő által későbbiekben meghatározásra kerülő helyszínen – Ajánlattevő a benyújtott teszteszközzel a rendszert felépíti, és bemutatja annak a működését (felhő környezetet és az

eléréséhez szükséges paramétereket az Ajánlatkérő biztosítja, a felhőben az adatok fogadásához szükséges adatstruktúra / formátum leírást pedig az Ajánlattevő biztosítja a teszt készülékekkel együtt). Amennyiben az így felépített teszt rendszer nem felel meg a vonatkozó műszaki specifikáció előírásainak vagy nem aszerint működik: a benyújtott termék műszakilag nem felel meg az elvárásoknak – mely követelményeknek való meg nem felelés az ajánlat érvénytelenné minősítését vonja maga után. Tesztszerelési hiánypótlásra nincs lehetőség (ld. Kbt.), az csak Ajánlattevőn kívül álló okból ismételhető. A mintadarabokért az Ajánlatkérő térítést nem fizet, azokat az eljárás végén nem szolgáltatja vissza!

9. A Műszaki leírás mellékletében („Mintadarab ellenőrzési szempontok (Műszaki leírás melléklete)”) - megismételve a fentieket - rögzítésre kerültek a továbbiak:

„A vizsgálatok tapasztalatait minden esetben jegyzőkönyvben fogjuk rögzíteni, fényképekkel. A mintapéldányok vizsgálata során a tesztelést végző független szakértőnek nem lesz tudomása arról, hogy melyik minta melyik ajánlattevőtől származik, mivel a termékmintákon a gyártó beazonosítására alkalmas feliratokat a vizsgálatok előtt Ajánlatkérő olvashatatlaná teszi, így azok csak gyári számuk (számsor) alapján lesznek beazonosíthatók.”

Továbbá megjelölték az ajánlatkérők a mintadarabok ellenőrzési szempontjait, igazolásuk módját és rögzítették, hogy mely szempontok vizsgálata történik az ajánlatkérők általi bevizsgálással vagy független szakértő által laborban az ajánlatkérőkkel közösen.

10. A szerződéstervezet az alábbiakat tartalmazta:

7. ÁRAK, FIZETÉSI FELTÉTELEK

7.13 Eladó jogosult árkövetést kezdeményezni a 7.sz. melléklet szerint, évente egyszer, az adott év március 31-ig.

11. Az ajánlatkérők több kiegészítő tájékoztatást adtak a beérkezett kérdésekre, köztük 2023. augusztus 3. napján a 4. számú kiegészítő tájékoztatásban rögzítették:

„A tesztelés, bevizsgálás során minden esetben biztosított lesz, hogy az Ajánlattevő jelen lehessen a saját mintadarabjainak vizsgálatánál.

A tesztelés, bevizsgálás minden esetben a teszt szerelés helyszínén lesz. A teszt szerelés laborban fog történni, amely labor csak szimulálni fogja a KÖF/KIF transzformátor KIF oldalán kialakuló viszonyokat. A labor konkrét nevét, helyét nem tudjuk megadni, mert jelenleg még pályáztatás alatt van. A tesztelést megelőzően tájékoztatni fogjuk az Ajánlattevőket a tesztelés helyéről és időpontjáról.

(...)

Mint az előző válaszból is látható a tesztszerelés laborban fog történni, és a kommunikáció terén minden elő lesz készítve, ezért sokszereplős együttműködésre nem lesz szükség. A rendszerek (felhő környezet, certifikátok, APN kommunikáció, SIM kártya, ...) összehangolása, más teszt eszközökkel, olyan mértékig elő lesz készítve, le lesz tesztelve, hogy egy műszer/modul teszt szereléséhez (műszerbe SIM kártya behelyezése, műszer bekötése és gyártó általi kommunikációtechnikai paraméterezése, konfigurálása) szükséges idő tervezetten max. 1 óra kell legyen. Ajánlatkérő összesen max. 3 órát biztosít Ajánlattevőnként a mintadarabjaiknak a beüzemelésére (beleértve a felhős adatbázissal való adatkapcsolat felépítését is). A SIM kártyákkal és a felhős adatbázissal kapcsolatos paraméterek, tanúsítványok és Device-ID átadása a teszt szerelés során fog történni.”

12. A 2023. augusztus 29. napi ajánlattételi határidőre három ajánlatot nyújtottak be, a Comtech Kommunikáció-technika Kft. (a továbbiakban: Comtech Kft.) 23 243 830 EUR mindösszesen nettó ajánlati árral, a Prolan Irányítástechnikai Zrt. (a továbbiakban: Prolan

Zrt.) 36 276 920 EUR mindösszesen nettó ajánlati árral és a VERTESZ Elektronika Kft. (a továbbiakban: VERTESZ Kft.) 63 727 405 EUR mindösszesen nettó ajánlati árral.

13. 2023. szeptember 18. napján felhívták az ajánlatkérők a Comtech Kft. ajánlattevőt a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján az aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ára indokolására. Rögzítették az indokolásadásra vonatkozó felhívásban, hogy a Comtech Kft. ajánlati ára több, mint 30%-kal alacsonyabb a becsült értéknél, amelyet az ajánlatkérők indikatív árajánlatok bekérésével állapítottak meg.

„Az ajánlati árak indokolását az alábbi szempontok szerint kérjük benyújtani!

Kérjük az indokolásokat strukturáltan, áttekinthető formában legyenek szívesek benyújtani.

A Kbt. 72. § (1), (3) bekezdése alapján „Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.”

„[...] Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. [...]”

Az ártáblázatban feltüntetett ajánlati ár kapcsán kérjük Ajánlattevők felvilágosítását és indokolását a megajánlott ajánlati ár megállapítását illetően, amellyel megalapozottan indokolják és alátámasztják a megajánlott termék ajánlati árának megalapozottságát és piaci árának való megfelelését.

A fent említettekre figyelemmel kérjük, hogy

- a megajánlott termékre kiterjedően adjanak indokolást az ajánlati árak piaci árának való megfelelésére,
- az azokat megalapozó adatokat, valamint azok objektív alapú és gazdasági észszerűséget magában hordozó, az árakat megalapozó indokolást nyújtsanak be,
- szövegesen és számszerűen egyaránt.

Az indokolásnak objektív adatokon és tényeken kell alapulnia!

Az indokolásban – adott esetben – térjenek ki

- a beszerzési ár,
- az egyéb költségekre is, így különösen a behozatallal, forgalomba hozatallal kapcsolatos költségekre, (vám, adók, díjak, illetékek, szükséges hatósági engedélyek költsége – adott esetben),
- a szállítási költségekre,
- és a haszonra is!

A fentiekén túl, kérjük a gazdasági észszerűséget magában hordozó indokolással ellátott az Ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeinek ismertetését, amely a gazdasági észszerűségre is figyelemmel lehetővé, illetve szükségessé teszi Ajánlattevő számára a megajánlott ajánlati árak biztosítását és a piaci árának való megfelelését!

Felhívjuk figyelmüket a Közbeszerzési Döntőbizottság joggyakorlatára, amelynek megfelelően az Ajánlattevőnek az indokolásában konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie, a szubjektív tartalmú nyilatkozatokat, mint például piacszerzési, piacra jutási cél stb., az ajánlati ár alátámasztásaként ajánlatkérőnek nem áll módjában elfogadni. Az Ajánlattevő az indokolását adott esetben alátámaszthatja pl., de nem kizárólagosan pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, beszerzési árak igazolásával, már teljesített referenciamunkák ellenszolgáltatása összetételének ismertetésével, továbbá egyéb más, az ellenszolgáltatást alátámasztó irat/dokumentum benyújtásával.

Továbbá felhívjuk figyelmüket a Kbt. 73. § (2) bekezdésére, amelynek értelmében „az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz”.

Kérjük, amennyiben kiegészítő indokolásuk egy részét üzleti titokká kívánják nyilvánítani, különös figyelmet fordítsanak annak Kbt. 44-45. §-a szerinti elhatárolására, az üzleti titok megfelelő indokolásának benyújtására, figyelemmel arra, hogy az üzleti titok Kbt. 44. § (2)-(3) bekezdésében történő elhatárolása, valamint nem megfelelő indokolása az ajánlatok Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja szerinti érvénytelenségét okozhatja.

A Kbt. 44. §-a az alábbiak szerint rendelkezik: „Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A gazdasági szereplő által adott indokolás nem megfelelő, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.”

A fentiekben leírtak alapján kérjük, hogy amennyiben indokolásukat üzleti titokká kívánják nyilvánítani, akkor a minősített dokumentum üzleti titokként történő kezelésének indokolását a Kbt. 44. §-sal összhangban benyújtani szíveskedjék, azaz megfelelő tartalmú indoklást, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna aránytalan sérelmet az Önök számára. Az indoklást abban az esetben nem tudja Ajánlatkérő elfogadni, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra. A nem megfelelő indokolás az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja szerinti érvénytelenségét okozhatja.”

14. A Comtech Kft. ajánlattevő az árindokolását az előírt határidőben benyújtotta. Indokolásában megjelölte a főbb szempontokat, módszereket, amelyek mentén készítette el a kalkulációját. Költségbemutatását táblázatokba rendezte. Bemutatta a közvetlen önköltséget, fejlesztési költséget és az általános költségeket, bevételek kalkulációját, az egyes termékek valamennyi költségét, a telepítési és betanítási feladatokhoz igénybe vett szakember szükségletet, időigényt és felmerülő költséget, óradíjat.

A Comtech Kft. ajánlattevő indokolását üzleti titokká nyilvánította, indokolását az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerbe (a továbbiakban: EKR) „Üzleti titok: nem” jelöléssel töltötte fel.

15. Az ajánlatkérők 2023. október 26. napján hiánypótlást kértek mindhárom ajánlattevőtől az egyes eszközök műszaki paramétereit vonatkozásában azok megfelelőségének megállapítása érdekében.

16. Az ajánlatkérők 2024. január 9. napján tájékoztatták az ajánlattevőket a benyújtott mintapéldányok laborban történő bevizsgálásának időpontjáról és rögzítették, hogy a Műszaki leírás 13. oldalán előírtakra tekintettel a tesztelés, bevizsgálás során minden esetben biztosítják az ajánlatkérők, hogy az ajánlattevő jelen lehessen a saját mintadarabjainak vizsgálatánál.

A Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. esetében a benyújtott mintapéldányok laborban történő bevizsgálásának időpontjaként 2024. január 15. napját rögzítették (1,5-1,5 óra időtartamban) az ajánlatkérők, a Comtech Kft. esetében azt szerepeltették a tájékoztatásban, hogy „Ajánlatkérő az időpontról későbbiekben ad tájékoztatást, az időpont jelenleg szervezés alatt áll.”

Az ajánlatkérők 2024. február 2. napján tájékoztatták az ajánlattevőket arról, hogy a Comtech Kft. esetében a benyújtott mintapéldányok laborban történő bevizsgálásának időpontja 2024. február 8. napja 9-18 óra, opcionálisan február 9. napján folytatódik a vizsgálat.

17. Az ajánlatkérők 2024. március 6. napján tájékoztatták a Prolan Zrt. ajánlattevőt és a VERTESZ Kft. ajánlattevőt, hogy ajánlataik a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenítésre kerültek, mert megajánlott eszközeik nem feleltek meg az ajánlatkérők által előírt műszaki specifikációnak. A Prolan Zrt. esetében 16 pontban jelölték meg az ajánlatkérők, hogy mely műszaki előírásoknak nem felelt meg az ajánlattevő mintadarabja, ajánlata, a VERTESZ Kft. esetében 11 pontban került megjelölésre, hogy az ajánlat mely műszaki specifikációknak nem felelt meg.

18. 2024. március 11. napján a VERTESZ Kft. előzetes vitarendezési kérelemmel fordult az ajánlatkérőkhöz ajánlatának érvénytelenítése miatt. Kérelmében megjelölte sérelmét az ajánlatkérők által az egyes ajánlattevők tekintetében biztosított, mintadarabok különböző vizsgálati időpontját és időtartamát illetően, továbbá kifejtette álláspontját ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása kapcsán, mely szerint ajánlata anélkül került érvénytelenítésre az ajánlatkérők által, hogy sor került volna tesztszerelésre, továbbá az érvénytelenítésben felsorolt okok mindegyike az ajánlatkérők tévedésén, illetve a követelmények félreértelmezésén alapul.

19. 2024. március 14. napján az ajánlatkérők elutasították a VERTESZ Kft. előzetes vitarendezési kérelmét. Rögzítették a mintadarabok különböző vizsgálati időpontjának és időtartamának az indokát, valamint rögzítették, hogy a VERTESZ Kft. mintapéldánya tekintetében alkalmazott megoldások nem egyenértékűek az ajánlatkérők álláspontja szerint a műszaki specifikáció követelményeivel. Már az ajánlatkérők által történő bevizsgálásra jelölt ellenőrzési pontok vizsgálata során kiderült, hogy több szempont tekintetében a mintapéldány nem felel meg a műszaki specifikációnak. A független szakértő által laborban történő bevizsgálás keretében, ajánlatkérőkkel közös bevizsgálásra jelölt ellenőrzési pontok tekintetében ajánlatkérők szintén több szempontot észlelt, melyek vonatkozásában a mintapéldány műszaki specifikációnak való nem megfelelését látta, így a közbeszerzési dokumentáció szerint eljárva ezen ellenőrzési szempontok tekintetében a bevizsgálást ajánlatkérők független szakértő által, laborban elvégeztette. Ezen vizsgálatokon – jellegükből adódóan – nem volt szükséges tesztrendszer felépítése.

A fentiekre tekintettel a mintapéldány hiánypótlására, módosítására nincs lehetőség, amely alapján levezethető, hogy a VERTESZ Kft.-nek nem lett volna lehetősége egy esetleges tesztszerelés során a mintapéldány egyes hardveres paramétereinek végleges hangolására, valamint az érvénytelenségi okok körében rögzítettek cáfolására. A fentiekben előadottakra tekintettel a VERTESZ Kft.-nek a tesztszerelés során sem lett volna lehetősége bizonyítani, hogy az általa alkalmazott megoldások egyenértékűek a műszaki specifikáció követelményeivel.

A VERTESZ Kft. által leadott mintapéldány vizsgálata alapján ajánlata nem felel meg a műszaki specifikációban előírt követelményeknek.

20. 2024. március 13. napján a Prolan Zrt. iratbetekintési kérelmet terjesztett elő, amiben kérte a nyertes ajánlattevő ajánlati adatlapjának és annak mellékleteinek, a megajánlott termékek részletes műszaki leírásának, a hiánypótlási felhívásra és felvilágosítás kérésre beadott válaszainak, a mintadarab laborvizsgálatáról készült jegyzőkönyvnek és a beadott termékmintának a megtekintését.

21. Az ajánlatkérők 2024. március 14. napján a Prolan Zrt. iratbetekintési kérelmét elutasították figyelemmel arra, hogy a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában nincs lehetőség iratbetekintésre, az összegezés megküldését követően van majd lehetőség iratbetekintésre.
22. A KFF 2024. április 24. napján állította ki a közbeszerzési záró tanúsítványt, mely támogató minősítésű.
23. 2024. május 6. napján megküldésre került az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés. Az összegezés rögzítette, hogy érvényes ajánlatot tett a Comtech Kft., a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevőjeként ő került megjelölésre. Érvénytelen ajánlatot nyújtott be a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, megjelölve az érvénytelenné nyilvánítás indokait az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatásban foglaltakkal azonosan.
24. 2024. május 10. napján a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. iratbetekintést kért a nyertes ajánlattevő ajánlatába és további dokumentumaiba.
2024. május 14. napján a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. betekintett a nyertes ajánlattevő ajánlati adatlapjába, ártáblázatába, részletes termék-leírásába, forgalomba hozatali alátámasztó dokumentációba, árindokolás üzleti titokká való minősítésének indokolásába, hiánypótlási dokumentációjába, és a nyertes által benyújtott mintadarabokat megtekintették.
25. 2024. május 16. napján a VERTESZ Kft. előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérők felé a nyertes ajánlatának érvénytelenségére hivatkozva, miszerint a nyertes ajánlattevő által megajánlott eszköz nem felel meg teljeskörűen a műszaki leírásban rögzített követelményeknek, valamint aránytalanul alacsony árat tartalmaz az ajánlata.
Az ajánlatkérők 2024. május 21. napján a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján az előzetes vitarendezési kérelemre tekintettel felvilágosítás kéréssel fordultak a Comtech Kft. felé egyes műszaki megfeleléség kapcsán.
A Comtech Kft. benyújtotta felvilágosítását az ajánlatkérők részére, melyhez gyártói nyilatkozatot és termékadatlapot csatolt. A felvilágosítást üzleti titokká nyilvánította.
Az ajánlatkérők 2024. május 28. napján elutasították a VERTESZ Kft. előzetes vitarendezési kérelmét.
26. A Tájékoztató az eljárás eredményéről hirdetmény 368995-2024. számon 2024. június 21. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a TED-en, melyben rögzítették az ajánlatkérők, hogy a Comtech Kft. nyertes ajánlattevővel 2024. június 17. napján megkötötték a keretmegállapodást.
27. Az ajánlatkérők az EKR-be 2024. június 4. napján töltötték fel (az eljárási cselekményt 2024. június 7. napján zárták le) a „KFF ellenőrzés dokumentumai” zip fájlban az összeférhetlenségi nyilatkozatokat.
28. Az ajánlatkérők az EKR-be 2024. június 21. napján töltötték fel (az eljárási cselekményt 2024. június 28. napján zárták le) a mintadarabok vizsgálati jegyzőkönyveit (alátámasztó fénykép dokumentációval).

A hivatalbóli kezdeményezés

29. A hivatalbóli kezdeményező 2024. szeptember 23. napján a Kbt. 152. § (1) bekezdés o) pontja alapján kezdeményezte a Döntőbizottság eljárásának hivatalból történő megindítását, mert hatósági ellenőrzése során az ajánlatkérők általi jogsértések jutottak tudomására. Kérte az ajánlatkérőkkel szemben a jogsértések megállapítását és bírság alkalmazását.

A hivatalbóli kezdeményező rögzítette, hogy az ajánlatkérők kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárásának vizsgálatára a 2024. június 4. napján kelt végzésével az Eufetv. 5. § (3) bekezdés a) pontja, valamint a 20. § (2) bekezdése alapján hivatalból az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szerinti hatósági ellenőrzést indított. A kezdeményező a hatósági ellenőrzést 2024. augusztus 2. napján lezárta. 2024. augusztus 2. napján kerültek tájékoztatásra a hatósági ellenőrzéssel érintett személyek az ellenőrzés eredményéről. Az ajánlatkérők a kezdeményező végzését 2024. augusztus 2. napján vették át.

30. A hivatalbóli kezdeményező az alábbi kezdeményezési elemeket rögzítette kezdeményezésében:

31. Az 1. kezdeményezési elem tekintetében előadta a hivatalbóli kezdeményező, hogy az ajánlatkérők nem jártak el kellő alapossággal a Comtech Kft.-től való aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokoláskérés során, egyrészt a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokoláskérést kellett volna kibocsátaniuk, másrészt pedig egyes körülményekre már a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokoláskérésben, de legkésőbb a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti indokoláskérésben rá kellett volna kérdeznük.

32. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott arra, hogy az ajánlattevői árindokolás jelentősége közismert, az abban foglalt adatokkal támasztja alá az ajánlattevő az ajánlati árát, ismerteti, hogy a közbeszerzési eljárás során az ajánlati árának kalkulálása során minden – releváns, jelentős - felmerülő költséggel számolt. A konzekvensnek tekinthető döntőbizottsági és bírósági joggyakorlat alapján az indokolásnak megalapozottnak, objektív alapúnak kell lennie, mert csak az támasztja alá az aránytalanul alacsony vállalatot. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. A Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.118/2009/6. sz. ítéletében akként foglalt állást, hogy az indokolásnak objektív tényeken kell alapulnia, és számításokat, bizonyítékokat kell tartalmaznia.

Amennyiben az árindokolás alapján – az indokolás elfogadhatóságának a megítélése körében - kétségei merülnek fel az ajánlatkérőnek, úgy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti jogintézmény keretein belül további tájékoztatáskérést kell kibocsátania.

Amennyiben az ajánlattevő által az indokolásban, kiegészítő indokolásban közölt információk nem indokolják megfelelően, nem támasztják alá egyértelműen, objektíven, kétséget kizáróan, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető, akkor az ajánlatkérő köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot. Amennyiben az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, akkor a Kbt. 73. § (2) bekezdése okán van helye érvénytelenné nyilvánításnak, amennyiben az ajánlattevő árindokolása nem megfelelő, vagy nem kerül benyújtásra, úgy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánítás merülhet fel.

33. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy egyetért azzal, hogy az ajánlatkérőknek indokolást kellett kérniük, az ajánlati ár becsült értéktől való 30%-os eltérése ezt indokolta. Ugyanakkor a kezdeményező kiemelte, hogy az – alábbiakban részletezett – körülmények a 30%-os becsült értéktől való eltéréssel együtt már önmagukban, egyenként is, de összességében pedig minden esetre különös ajánlatkérői körülmétekintést, és alapos vizsgálatot indokoltak volna, amelyekre az ajánlatkérőknek már a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolásban, de legkésőbb a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti indokoláskérésben rá kellett volna kérdeznük.

34. Az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárást megelőzően - 2022. novemberében - indikatív ajánlatokat szereztek be – többek között – a későbbi ajánlattevőktől. Mindhárom későbbi ajánlattevő nyújtott be indikatív árajánlatot. Az indikatív ajánlatkérés mellékleteként megküldött műszaki leírás jelentős mértékben, az ártáblázat pedig egy sor eltéréssel teljesen megegyezett a közbeszerzési eljárás műszaki leírásával, illetve az ártáblázattal. Az indikatív árajánlata a nyertes ajánlattevőnek mindösszesen 23 070 830,00 EUR volt. A közbeszerzési eljárásban a nyertes ajánlattevő 23 243 830,00 EUR ajánlati árat ajánlott meg. Az ajánlati ár egyes elemei - egy tétel kivételével - megegyeztek a 2022. novemberi indikatív árajánlatban szereplő összegekkel.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy a nyertes ajánlattevő 2022-ben, és mintegy másfél évvel később is azonos árat ajánlott meg.

Már ezen körülmény önmagában, illetve a rendkívül magas 2023. évi inflációra tekintettel különös körülmétekintést várt volna el az ajánlatkérők részéről. Az ajánlatkérőknek be kellett volna szereznie az ajánlattevő nyilatkozatát tekintetben, hogy milyen körülményekre, objektív indokokra tekintettel ajánlotta meg mintegy másfél év elteltével ugyanazt az ajánlati árat.

A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérőknek erre körülményre már a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolásban rá kellett volna kérdeznie, de legkésőbb a kiegészítő indokolás keretein belül ezt vizsgálnia kellett volna. Mivel ez elmaradt, az ajánlatkérők a Kbt. 72. §-ával, a Kbt. 72. § (1) és a (3) bekezdésével ellentétesen jártak el.

35. A kezdeményező álláspontja szerint alapos vizsgálatot indokolt volna az is, hogy a felhívás II.2.7. pontja alapján a keretmegállapodás 48 hónapra jön létre akként, hogy akár további 12 hónapra meg is hosszabbítható. Egy akár öt évre megkötött szerződés, és annak a teljesíthetőségének a vizsgálata ugyancsak alapos vizsgálatot igényel az ajánlatkérők részéről. Az ajánlatkérőknek erre a körülményre már a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolásban rá kellett volna kérdeznie, de legkésőbb a kiegészítő indokolás keretein belül ezt vizsgálnia kellett volna. Azaz legkésőbb a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti jogintézmény keretein belül tisztáznia kellett volna, hogy egy akár öt éves időszak alatt milyen árváltozással, költségváltozással számolt a nyertes ajánlattevő, ezeket belekalkulálta-e az ajánlati árába. Mivel ez elmaradt az ajánlatkérők a Kbt. 72. §-ával, a Kbt. 72. § (1) és a (3) bekezdésével ellentétesen jártak el.

A kezdeményező kiemelte, hogy a kezdeményező felhívására a hatósági ellenőrzés során az ajánlatkérők egy hasonló tárgyú - a közbeszerzést röviddel megelőzően megvalósított - beszerzéssel összefüggésben rögzítették: „A megkeresett Ajánlattevők közül [...] Kft. nem tudott árajánlatot benyújtani a folyamatos árváltozások, szállítási nehézségek, fokozott alapanyag kereslet okán. A [...] Kft. hasonló indokokra, valamint a kiszámíthatatlan szállítási határidőre hivatkozva szintén nem tett árajánlatot („COVID időszak”). A többi megszólított Ajánlattevő (egy kivétellel) szintén nem adott árajánlatot.”

36. A piac sajátos helyzete nyilvánvalóan – legalább a másik eljárásból is következően – ismert kellett, hogy legyen az ajánlatkérők előtt, és ez a vizsgálatuk során óvatosságra kellett volna, hogy szorítsa az ajánlatkérőket és legalább a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti jogintézmény alkalmazása mellett kellett volna döntenie. Mivel ez elmaradt az ajánlatkérők a Kbt. 72. §-ával, a Kbt. 72. § (1) és a (3) bekezdésével ellentétesen jártak el.

A jelen esetben az ajánlatkérőknek a fenti speciális helyzetben már a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérésben vizsgálnia kellett volna ezen körülményekre is tekintettel a megajánlott ajánlati ár mellett való teljesíthetőséget, de legalább a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti jogintézmény keretein belül rá kellett volna kérdeznie a fentiek miatt a teljesíthetőségre.

37. A fentiekén túl a nyertes ajánlattevő indokolása is tartalmaz olyan elemeket, amely miatt a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti jogintézmény alkalmazása lett volna indokolt, és ennek elmulasztásával az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdését.

38. A nyertes ajánlattevő árindokolásában hivatkozottak alapján a kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérőknek rá kellett volna kérdeznie, hogy pontosan mit takar a fedezet.

Megjegyezte a kezdeményező, hogy a jelen esetben – a későbbiekben kifejtettek szerint – az ajánlatkérők mintapéldány benyújtását várták el. A mintapéldány benyújtása valójában az adott, beszerezni kívánt termék meglétének követelményét jelenti már az ajánlattételi határidőre, azaz a mintapéldány előírása determinálja a megajánlott termékek és a potenciális ajánlattevők körét. A mintapéldány benyújtásának kötelezettsége azt is jelenti, hogy a gazdasági szereplő rendelkezik azzal a gyártási és/vagy kereskedelmi, illetve ezzel együtt finanszírozási kapacitással, ami az ajánlatkérő előírásának megfelelő mintapéldány ajánlattételi határidőre való rendelkezésre állásához szükséges.

Ennek tükrében is indokolt lett volna a fedezet tartalmának a tisztázása.

Továbbá a nyertes ajánlattevő szerinti allokáció fogalomhasználata felveti a keresztfinanszírozás tilalmának a megsértését. Az ajánlatkérőknek a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokoláskérés keretein belül tisztáznia kellett volna, hogy a tárgyi eljárás kapcsán sor kerülhet-e keresztfinanszírozásra, és amennyiben igen, úgy az ajánlatot érvénytelenné kellett volna nyilvánítani. A konzekvens közbeszerzési gyakorlat alapján minden felmerülő költséget ott kell elszámolni, ahol felmerült, ahol az ténylegesen keletkezik. Az ún. keresztfinanszírozás tilalma nem teszi lehetővé azt, hogy az ajánlattevő más szerződésekből, vállalatokból finanszírozza egy adott szerződés teljesítését.

39. A kezdeményező rámutat továbbá arra is, hogy a nyertes ajánlattevő elhanyagolható mértékben számol fel fejlesztési költséget. Ez a kezdeményező álláspontja szerint meglehetősen alacsony összeg nem tudja alátámasztani, hogy a szerződés a nyertes ajánlattevő által megadott - a többihez és a becsült értékhez képest - jóval alacsonyabb áron teljesíthető. Az ajánlatkérőknek a Kbt. rendelkezései alapján rá kellett volna kérdeznie az ezzel kapcsolatos költségekre is a kiegészítő indokoláskérés keretein belül.

A kezdeményező álláspontja szerint a gyártási kapacitás kérdéskört is kiegészítő indokoláskérés keretein belül kellett volna az ajánlatkérőknek tisztáznia.

40. A fentiek alapján az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Kbt. 72. § (1) és Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

41. A 2. kezdeményezési elem tekintetében előadta a hivatalbóli kezdeményező, hogy az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárásban mintadarab benyújtását várták el. A jelen esetben a mintapéldány beszerzésére a beszerzés tárgyára tett ajánlat részeként került sor, amelynek egyes tulajdonságai értékelésre is kerültek. A Kbt. 3. § 37. pontja alapján a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat a szakmai ajánlat. A mintapéldány a szakmai ajánlat része, a szakmai ajánlat fizikai megtestesülése.

A műszaki leírás mellékletét képező dokumentum ismertette a mintadarabok ellenőrzési szempontjait. A táblázatban az ajánlatkérők két színnel jelölték, hogy „független szakértő által laborban történik-e, ajánlatkérővel közösen a bevizsgálás”, vagy azt ajánlatkérők maguk végzik.

Az ajánlatkérők 2024. január 9-én tájékoztatták az ajánlattevőket a mintadarabok vizsgálatáról. A Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. részére 2024. január 15-én másfél óras időtartamot biztosított azzal, hogy tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy a Comtech Kft. időpontjáról a későbbiekben ad tájékoztatást, az időpont jelenleg szervezés alatt áll.

2024. február 2-i tájékoztatás szerint a Comtech Kft. mintadarabjának a vizsgálatára a következők szerint kerül sor: „2024. február 08. (csütörtök) 9:00 – 18:00 óra, opcionálisan 2024. február 09. (péntek) 9:00 órától folytatódik a vizsgálat, amennyiben 2024. február 08. napján nem kerül befejezésre.”

42. Azzal, hogy az ajánlatkérők a mintadarabok vizsgálatát a nyertes ajánlattevő és a későbbiekben érvénytelenné nyilvánított ajánlattevők kapcsán egyrészt közel egy hónappal eltérő időben és jelentősen eltérő időben végezték el anélkül, hogy ennek indokáról az ajánlattevőket tájékoztatták volna, a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny nyilvánossága, átláthatósága alapelvét sértve jártak el.

A Kbt. alapelvi rendelkezései törvényi követelményeket határoznak meg a közbeszerzési eljárás valamennyi résztvevője számára. A közbeszerzési eljárás teljes folyamatában jelen vannak, érvényesülésüket az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az egyes tételes speciális rendelkezéseknek kell az általános alapelvi rendelkezésekhez igazodniuk. Az alapelvi rendelkezések szerinti jogsértések megállapításától abban az esetben lehet eltekinteni, ha azok a tételes jogszabályokban maradéktalanul leképezhetők. Az alapelvek így válnak a jogszerű eljárás fokmérőjévé. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamely magatartás a tételes rendelkezéseknek megfelel, akkor alapelvi sérelem megállapítására akkor kerülhet sor, ha az elégtelen az alapelvi rendelkezés érvényre juttatásához (Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.950/2019/8. ítélete).

A Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelvek, mind az ajánlatkérők, mind az ajánlattevők számára kötelezettségeket rögzítenek. A Kbt. 2. § (1) bekezdése az ajánlatkérőktől megköveteli, hogy biztosítsa a tisztességes versenyt és objektív, nem diszkriminatív, az ajánlattevők által követhetően tiszta versenyhelyzetet teremtsen. Elvárja, hogy a gazdasági szereplők hozzáférjenek a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos releváns információkhoz, a közbeszerzési eljárás folyamata áttekinthető, ellenőrizhető legyen. A Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelv az ajánlattevőktől azt várja el, hogy az ajánlattevők ténylegesen versenyezzenek egymással, döntéseiket önállóan hozzák meg, és mellőzzék a gazdasági szereplőkkel kapcsolatos összehangolt piaci magatartást.

43. A jelen esetben nincs arra vonatkozó tételes jogi előírása a Kbt.-nek, amely azt szabályozná, hogy az ajánlatkérő köteles lenne az ajánlatok bírálata során az egyes lépéseit az ajánlattevők számára megindokolni. Ugyanakkor ezen tételes előírások hiánya nem mentesíti az ajánlatkérőket az alól, hogy biztosítsák a tisztességes verseny feltételeit, és mivel a

mintadarabok vizsgálata speciális – a Kbt.-ben nem szabályozott – eljárási lépéseket kívánnak meg, adjanak tájékoztatást már a közbeszerzési dokumentumokban ezen vizsgálati rendről.

Ugyan nincs arra vonatkozó tételes előírás, hogy amennyiben az ajánlatkérők az egyes ajánlattevők mintadarabjai kapcsán olyan hiányosságokat észlelnek saját hatáskörben, az ajánlatkérők által bevizsgálendő paraméterek kapcsán, amelyek miatt nem látják indokoltnak a hosszabb, részletesebb vizsgálatot, akkor erről a közbeszerzési eljárás folyamatában tájékoztassa az ajánlattevőket, de a Kbt. átláthatósága és nyilvánossága alapelveinek megfelelően az ajánlatkérőknek az érvénytelenné nyilvánítással egyidejűleg, de legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg kifejezetten ezen körülményről tájékoztatni kellett volna az ajánlattevőket. Ennek hiányában az ajánlattevők nem tudják eldönteni, hogy az ajánlatuk bírálata a Kbt. alapelveinek megfelelően történt-e meg, éljenek-e jogorvoslati jogukkal.

Mivel az ajánlatkérők az ajánlattevőket a szakmai ajánlat bírálatának speciális körülményeiről legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg nem tájékoztatták, megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny nyilvánossága és átláthatósága alapelvét.

A kezdeményező rámutat, hogy nyilvánvalóan nem független ettől az ajánlatkérői jogsértéstől, és azt alá is támasztja, hogy az ajánlattevők az átláthatóság és az egyenlő bánásmód alapelve sérelmét állították a közbeszerzési eljárásban ezen körülményekre tekintettel.

A fentiekre tekintettel az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdését, a verseny nyilvánossága és átláthatósága alapelvét.

44. A 3. kezdeményezés elem kapcsán a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy az ajánlatkérők a műszaki leírásban foglaltak szerint (a kezdeményezés előző elemében hivatkozva) akként rendelkeztek, hogy „A vizsgálatok tapasztalatait minden esetben jegyzőkönyvben fogjuk rögzíteni, fényképekkel.” A hatósági ellenőrzés során beszerzett ajánlattevői nyilatkozat szerint a vizsgálatról jegyzőkönyv a vizsgálatok során nem készült. A hivatalbóli kezdeményező rendelkezésére álló dokumentumok szerint a jegyzőkönyveket az ajánlatkérők a KFF vizsgálata során – a KFF kifejezett felhívása ellenére - sem nyújtották be a KFF részére, csak a jelenléti íveket tudták csatolni.

A vizsgálati jegyzőkönyvek először a kezdeményező vizsgálata során, pótlólagosan – 2024. június 28-án - kerültek a kezdeményező részére rendelkezésre bocsátásra akként, hogy azokat az ajánlatkérők a kezdeményező felhívására válaszként az EKR-be töltötték fel egy iratsomag részeként.

Ez a közvetett feltöltési mód – a Kbt. alapelveire: a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelveire is tekintettel - nem felel meg a Kbt. 41. § (5) bekezdésének, és a 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontjának és 9. § (4) bekezdésének. Az ajánlatkérők a törvényi kötelezettség alapján maguktól kötelesek lettek volna ezen dokumentumokat feltölteni akként, hogy azok bármely ellenőrző szerv számára nyilvánvalóan feltöltöttek legyenek.

Azzal, hogy az ajánlatkérők nem töltötték fel külön dokumentumként, csak közvetetten az EKR-be a bírálattal kapcsolatos dokumentumokat, a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelveire is tekintettel megsértették a 424/2017. Korm. rendelet 9. § (4) bekezdését, és a Kbt. 41. § (5) bekezdését.

Arra az esetre, ha a Döntőbizottság a tételes jogszabályhely megsértését nem látná megállapíthatónak, a hivatalbóli kezdeményező állította, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelvét, figyelemmel arra, hogy az eljárás dokumentumai közé a bírálati dokumentumokat nem töltötték fel, csak a kezdeményező felhívását követően, a kezdeményező végzése teljesítéseként megküldött iratanyag részeként.

45. A 4. kezdeményezési elem kapcsán a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy az ajánlatkérők a nyertes ajánlattevőn kívüli ajánlattevők ajánlatát érvénytelenné nyilvánították a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Valamennyi érvénytelenségi ok a mintadarabban állt kapcsolatban.

Egyik ajánlattevő ajánlatával kapcsolatosan sem került sor hiánypótlásra, ugyan a mintadarabban kapcsolatos hiánypótlás ab ovo nem kizárt, a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti keretek között a hiánypótlás elrendelhető, a hibák, hiányosságok pótolhatók. Ekként foglalt állást a Döntőbizottság pl. a D. 174/27/2018. számú határozatban. (A kezdeményező megjegyzi, hogy az ajánlatkérők által hivatkozott D.279/13/2014-es döntőbizottsági határozat eltérő jogszabályi környezetben, egy korábbi Kbt. alapján született, így az meghaladottá vált.) A jelen esetben az ajánlatkérők jogsértően jártak el akkor, amikor az érvénytelenné nyilvánítást megelőzően – a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti keretek között – nem bocsátottak ki hiánypótlási felhívást a mintadarabokkal összefüggésben.

46. A bírálati szakasz megkezdését követően a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlat megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, és szükség esetén alkalmaznia kell a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás, felvilágosításkérés jogintézményét.

A bírálati szakaszban az ajánlatkérő köteles megvizsgálni, hogy a mintapéldány szakmai ajánlat részeként történt benyújtásra tekintettel megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban előírt követelményeknek, egyenértékűség igazolása esetén az egyenértékűségi paramétereknek, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy nem, akkor a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti keretek között hiánypótlási felhívást kibocsátani. (A kezdeményező utal arra, hogy ugyan a termékminták egyes paraméterei az ajánlatkérői értékelési szempontrendszerben is értékelésre kerültek, ugyanakkor az ajánlatkérők által meghatározott érvénytelenségi okok nem ezekkel függenek össze.)

A kezdeményező álláspontja szerint mindkét ajánlattevő ajánlatában – az érvénytelenség okaként - szereplő hiányosságok olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésekre vonatkozó hibák, amelyekkel összefüggésben elsődlegesen hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátani, és csak a megfelelő határidővel történő hiánypótlási lehetőség biztosítását követően lehetett volna az ajánlattevők ajánlatát érvénytelenné nyilvánítani.

A kezdeményező valamennyi érvénytelenségi okra irányadónak tartja a fentieket, de kiemeli az alábbi érvénytelenségi okokat, amelyek nyilvánvalóan, az arányosság alapvető követelményére is tekintettel könnyen orvosolható hibákat rögzítenek: „erekre bontott szakasz” nem 50 cm, hanem csak 12,5 cm (Prolan 2. érvénytelenségi ok), illetve „35...40 cm” (Vertesz 2. érvénytelenségi ok), vagy az áramirány jelölés alig észrevehető (Prolan 3. érvénytelenségi ok, Vertesz 13. érvénytelenségi ok), nincs felirat a kábelen, illetve a kábel kijövetelénél (Prolan 4. érvénytelenségi ok, Vertesz 10. érvénytelenségi ok), a LED jelmagyarazatok nem írják le egyértelműen a fényjelzések értelmezését (Prolan 5. érvénytelenségi ok, Vertesz 11. érvénytelenségi ok).

A kezdeményező rámutat, hogy maga az ajánlatkérők is akként nyilatkoztak, hogy „a tárgyi EKR000314932023 számú közbeszerzési eljárásban két ajánlattevő mintapéldánya több, egyebekben könnyen teljesíthető műszaki követelmény tekintetében nem felelt meg az elvárt specifikációnak”.

47. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését és a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

48. Az 5. kezdeményezési elem tekintetében a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a bírálattal kapcsolatos dokumentumok közül az összeférhetlenségi nyilatkozatok csak a kezdeményező részére teljesített nyilatkozat részeként, egy dokumentumcsomag egyik mellékleteként kerültek az EKR-be feltöltésre, azok a kezdeményező ellenőrzését követően – közvetetten kerültek csak fel az EKR-be, az eljárás dokumentumai között addig semmilyen módon sem szerepeltek.

Ez a közvetett feltöltési mód – a Kbt. alapelveire: a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelveire is tekintettel - nem felel meg az EKR Korm. rendelet 9. § (4) bekezdésének, a Kbt. 41. § (5) bekezdésének. Az ajánlatkérők a törvényi kötelezettség alapján maguktól kötelesek lettek volna ezen dokumentumokat feltölteni akként, hogy azok bármely ellenőrző szerv számára nyilvánvalóan feltöltöttek legyenek.

Azzal, hogy az ajánlatkérők nem töltötték fel külön dokumentumként, csak közvetetten az EKR-be a bírálattal kapcsolatos dokumentumokat, a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelvére is tekintettel megsértették a 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) d) pontját, 9. § (4) bekezdését és a Kbt. 41. § (5) bekezdését.

Arra az esetre, ha a Döntőbizottság a tételes jogszabályhely megsértését nem látná megállapíthatónak, a hivatalbóli kezdeményező állítja, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti átláthatóság, nyilvánosság alapelvét, figyelemmel arra, hogy az eljárás dokumentumai közé a bírálati dokumentumokat nem töltötte fel, csak a kezdeményező felhívását követően, a kezdeményező végzése teljesítéseként megküldött iratanyag részeként.

49. A 6. kezdeményezési elem tekintetében a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a nyertes ajánlattevő a közbeszerzési eljárásban benyújtott árandokolását üzleti titokká nyilvánította, ugyanakkor nem alkalmazta az erre vonatkozó EKR funkciót. Mindhárom az árandokolás részét képező dokumentum a következők szerint került feltöltésre az EKR-be:

Üzleti titok

Nem

A fentiekre tekintettel az ajánlatkérőknek elsődlegesen felvilágosítást kellett volna kérni, majd a nyertes ajánlattevő válaszáról függően hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátaniuk.

50. A Kbt. lehetőséget biztosít arra, hogy a gazdasági szereplő az ajánlatában, illetve az általa benyújtott dokumentumokban szereplő üzleti titok, védett ismeret nyilvánosságra hozatalát megtiltsa, ugyanakkor meg is határozza ennek a kereteit (Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdés). Egyrészt rögzíti, hogy mi nyilvánítható, illetve mi nem nyilvánítható üzleti titoknak, másrészt az elkülönítetten való elhelyezés mellett indokolási kötelezettséget is előír az üzleti titokká nyilvánítást alkalmazni kívánó gazdasági szereplő számára.

A jogalkotó az érvénytelenség jogkövetkezményét fűzi ahhoz az esethez, ha valamely ajánlattevő/részvételre jelentkező valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja (73. § (1) bekezdés fa) pont); továbbá ahhoz is, ha a Kbt. 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő (73. § (1) bekezdés f) pont).

A jogalkotó nem csak a fentiekből következően, hanem a Kbt. 44. § (4) bekezdésében is hiánypótlási felhívás kibocsátását írta elő arra az esetre, ha az üzleti titokká nyilvánítás a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseknek nem felel meg.

A Kbt. 40. § (1) bekezdésére tekintettel a tárgyi közbeszerzési eljárás az EKR-ben került lefolytatásra. A Kbt. 41. § (7) bekezdése értelmében az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlásának módjáról szóló kormányrendelet a szükséges mértékben eltérhet a Kbt. rendelkezéseitől az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlása miatt. A 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése szerint „A gazdasági szereplő a Kbt. 44. §-ának alkalmazása

során az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza.” A Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontja alapján az ajánlat érvénytelennek minősül, ha – az ajánlatkérő által előírt formai követelményeken kívül - egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

51. A tárgyi esetben először felvilágosításkérés, majd pedig hiánypótlás kibocsátása lett volna szükséges, mivel ugyan nyilatkozott arról a későbbi nyertes ajánlattevő, hogy üzleti titkot tartalmaz az indokolása, és indokolást is adott, de nem elkülönítetten, üzleti titokként helyezte fel az üzleti titkot tartalmazó dokumentumokat, és az EKR adatai körében is a nem üzleti titok került feltüntetésre.

A 424/2017. Korm. rendelet előírásainak megfelelően akkor járt volna el a nyertes ajánlattevő, akkor alkalmazta volna „az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót”, ha az általa üzleti titokká nyilvánítani kívánt dokumentumok kapcsán bejelöli az EKR-ben, hogy az érintett dokumentum üzleti titkot tartalmaz. Az EKR Korm. rendeletből kitűnően ezen funkció alkalmazása szükséges az elkülönített elhelyezéshez, az nem elegendő, ha ezen funkció használata nélkül tölti fel az üzleti titkot képező dokumentumokat.

Az EKR felhasználói kézikönyvéből is kitűnően az ezen funkció alkalmazásával üzleti titokká nyilvánított dokumentumok elkülönítve jelennek meg, és azokról egyszerűen megállapítható, hogy üzleti titkot képeznek (EKR_Felhasznaloi_kezikonyv_II_kotet_1.68.1_ajanlattevo.pdf, 14. oldal, 70. oldal; EKR_Felhasznaloi_kezikonyv_II_kotet_1.68.1_ajanlatkero.pdf 21. oldal, 236. oldal).

Az EKR üzleti titok funkció használatának elmaradása az ajánlat – nem az ajánlatkérő, hanem a jogszabály, a Korm. rendelet által előírt - formai hiányosságának minősül, és ekként – felvilágosítást, illetve hiánypótlást követően - megalapozhatja a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget.

A fentiekkel azonos álláspontot rögzít a Döntőbizottság a - 103.K.702.057/2023/10. számú ítélettel helybenhagyott - D.129/2023. sz., valamint D.340/2023. sz. döntéseiben.

52. A kezdeményező megjegyezte, hogy az ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumok 16. oldalán az üzleti titok körében maguk rögzítették, hogy: A 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése az ajánlat összeállítására vonatkozóan rendelkezik az üzleti titokká nyilvánított dokumentumok elhelyezésének módjáról. Az üzleti titokra /üzleti titokká nyilvánításra vonatkozó előírásokat a Kbt. 44. §-a tartalmazza. Kérjük, amennyiben az ajánlatuk egy részét üzleti titokká kívánják nyilvánítani, különös figyelmet fordítsanak annak Kbt. 44-45. §-a szerinti elhatárolására, az üzleti titok megfelelő indokolásának benyújtására, figyelemmel arra, hogy az üzleti titok Kbt. 44. § (2)-(3) bekezdésében történő elhatárolása, valamint nem megfelelő indokolása az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pontja szerinti érvénytelenségét okozhatja.

Tekintettel arra, hogy a rendelet kötelező jelleggel előírja, hogy a gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza, Ajánlatkérő tájékoztatja a gazdasági szereplőket arról, hogy az üzleti titokká nyilvánított dokumentumok e funkció alkalmazása nélkül történő elhelyezése nem fogadható el.

Az ajánlatkérők a saját előírásaiktól is eltértek a bírálat folyamatában.

53. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérőknek felvilágosításkérés keretein belül tisztázni kellett volna, hogy az ajánlattevő üzleti titoknak kívánta-e minősíteni az árindokolását, és a választól függően adott esetben hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátania.

A fentiek miatt az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 71. § (1) és a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

54. A 7. kezdeményezési elem tekintetében előadta a hivatalbóli kezdeményező, hogy abban az esetben, ha a Döntőbizottság a kezdeményezés előző elemével kapcsolatosan jogsértés hiányát állapítja meg, úgy arra az esetre állítja a hivatalbóli kezdeményező, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 44. § (1) és (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdését és a 69. § (1) bekezdését.

A kezdeményező a kezdeményezés ezen elemét a kezdeményezés előző elemétől függő elemként terjesztette elő, így annak az elbírálását arra az esetre kéri, ha az előző elem kapcsán esetlegesen jogsértés hiányát állapítja meg a Döntőbizottság.

55. A nyertes ajánlattevő akként indokolta az üzleti titokká nyilvánítást, hogy az egyrészt tartalmazza a megajánlott termékek teljes anyaglistáját és azok beszerzési költségeit továbbá, hogy a nyertes ajánlattevő teljes költségstruktúráját, azok allokációját tartalmazó modell alkalmas arra, hogy a nyertes ajánlattevő versenyképességére vonatkozó számításokat lehessen végezni.

Ezen - általánosság szintjén megfogalmazott indokolás - nem elégíti ki a Kbt.-ben az üzleti titokká nyilvánítás kapcsán rögzített előírásokat, azok nem mutatják be, hogy ezen információk miért és milyen módon okoznának aránytalan sérelmet az ajánlattevőnek. Így az nem elégíti ki a Kbt. 44. § (1) bekezdése szerinti törvényi követelményeket. Emiatt az ajánlatkérőknek e vonatkozásban a Kbt. 44. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátania. Az ajánlatkérők megsértették Kbt. 44. § (1) és (4) bekezdésére tekintettel Kbt. 71. § (1) bekezdését és a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

56. A hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérő és az érdekeltek észrevételére vonatkozóan rögzítette, hogy a kezdeményezés 3., 5., 6. és 7. elemei kapcsán változatlanul kéri jogsértés megállapítását, az ajánlatkérők nem vitatták ezen elemeket.

57. A hivatalbóli kezdeményező az 1. kezdeményezési elem kapcsán hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérőknek az adott közbeszerzés vonatkozásában kell elvégeznie a vizsgálatát, azt kell ellenőriznie, hogy az aktuális – és az 5 éves időszakra tekintettel – jövőbeni gazdasági helyzet mellett a szerződés teljesíthető-e, az a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető-e.

A kezdeményező rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő nem hivatkozott az ajánlatkérők által megjelölt támogatásra, nem jelölte meg, hogy ezen támogatás alátámasztja az ajánlati ára melletti teljesíthetőséget. Az ajánlatkérők a bírálat szakaszában nem voltak abban a helyzetben, hogy megállapítsák, hogy a nyertes ajánlattevő korábbi projekt miatt tudta a kivételesen kedvező árát megajánlani a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárásban. Ez a jogorvoslati eljárásban tett ajánlatkérői észrevétel feltételezésen alapul, azt a közbeszerzési eljárás dokumentumai nem támasztják alá.

A Kbt. 72. § (6) bekezdésére történő hivatkozás a jelen esetben ugyancsak nem foghat helyt, hiszen annak a törvényben rögzített előfeltételei – pl. az írásbeli tájékoztatáskérés az ajánlattevő által hivatkozott állami támogatással összefüggésben - nem teljesültek.

58. A kezdeményezés 2. eleme kapcsán előadta, hogy a Kbt. átláthatósága és nyilvánossága alapelveinek megfelelően az ajánlatkérőknek az érvénytelenné nyilvánítással egyidejűleg, de legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg kifejezetten annak indokáról, hogy a mintadarabok vizsgálatát a nyertes ajánlattevő és a későbbiekben érvénytelenné nyilvánított ajánlattevők kapcsán egy hónappal eltérő időben és eltérő időtartamban végezték el az ajánlatkérők, tájékoztatni kellett volna az ajánlattevőket. Ennek

hiányában az ajánlattevők nem tudják eldönteni, hogy az ajánlatuk bírálata a Kbt. alapelveinek megfelelően történt-e meg, éljenek-e jogorvoslati jogukkal. Mivel az ajánlatkérők az ajánlattevőket a szakmai ajánlat bírálatának speciális körülményeiről legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg nem tájékoztatták, megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny nyilvánossága és átláthatósága alapelvét.

59. A kezdeményezés 4. eleme kapcsán előadta a hivatalbóli kezdeményező, hogy mindkét ajánlattevő ajánlatában – az érvénytelenség okaként - szereplő hiányosságok olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésekre vonatkozó hibák, amelyekkel összefüggésben elsődlegesen hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátani, és csak a megfelelő határidővel történő hiánypótlási lehetőség biztosítását követően lehetett volna az ajánlattevők ajánlatát érvénytelenné nyilvánítani.

Az ajánlatkérő észrevétele

60. Az ajánlatkérők észrevételükben kérték a hivatalbóli kezdeményezés első, második és negyedik kezdeményezési eleme tekintetében jogsértés hiányának a megállapítását a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján. A kezdeményezés harmadik, ötödik és hatodik kezdeményezési eleme tekintetében érdemben nem vitatták a kezdeményező megállapításait, egyúttal kérték, hogy amennyiben a jogsértés megállapítását tartja indokoltnak a Döntőbizottság, mellőzze a bírság kiszabását az ajánlatkérőkkel szemben.

61. Az ajánlatkérők rögzítették, hogy az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. uniós forrást vesz igénybe tárgyi közbeszerzési eljárás finanszírozására az alábbiak szerint:
Támogató: European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency, Department C – Connecting Europe Facility (CEF), Magyar nemzeti hatóság: Energiaügyi Minisztérium
Támogatás mértéke: az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. részére megítélt támogatás mértéke 48.047.860 euró, Támogatási intenzitás: 35%
Támogatási program: CEF-Energy-2020 / Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
A projekt azonosító száma: 10.7-0008-SKHU-W-M-20
Irányadó magyar jogszabály: az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből származó források felhasználásáról szóló 75/2016. (IV. 5.) Korm. rendelet.

62. Az ajánlatkérők hivatkoztak arra, hogy a KFF folyamatba épített ellenőrzés keretében ellenőrizte a közbeszerzési eljárást és 2024. április 24. napján kiállított támogató tartalmú közbeszerzési tanúsítványában a kezdeményező által előterjesztett kezdeményezési elemek szerinti cselekményeket észrevétel nélkül támogatta.

63. Az ajánlatkérők rögzítették, hogy a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően az Energiaügyi Minisztérium Villamosenergia Főosztálya, mint Irányító Hatóság ún. folyamatba épített ellenőrzésben ellenőrizte a közbeszerzési eljárás műszaki feltételrendszerét, melynek lezárásaként került kiadásra az eljárás megindítását támogató, támogathatósági kifogást nem tartalmazó nyilatkozata. A KFF a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően ún. folyamatba épített ellenőrzésben ellenőrizte a közbeszerzési eljárás feltételrendszerét, melynek lezárásaként került kiadásra az eljárás megindítását támogató tartalmú tanúsítvány.

64. Az ajánlatkérők az 1. kezdeményezési elem tekintetében előadták, hogy a közbeszerzési szabályozás az ajánlatkérőkre, így különösen az első kezdeményezési elemben vizsgált Kbt. 72. §-a, a szerződés biztonságos teljesíthetőségének vizsgálati kötelezettségét rója. A Kbt. 72. §-a speciális jogintézmény, sui generis érvénytelenségi okként került

kodifikálásra, önálló eljárási szabályokkal és garanciákkal. E jogcím körében kizárólag az ajánlati ár megalapozottsága vizsgálatának lehet helye, e körben járhatnak el és tehetnek megállapításokat az ajánlatkérő szervezetek, ráadásul nem egyes tételeket kiragadva, hanem az összefüggéseket és a releváns körülményeket vizsgálva. E megközelítést megerősítik a vonatkozó esetjogi döntések is. A Döntőbizottság D.30/17/2017. sz. döntésében az alábbiakat fejtette ki:

„A Döntőbizottság rámutat arra, hogy amennyiben az ajánlatkérő nem tette az értékelés (rész)szempontjává a vagyoni védelmi rezsióradíjat, az érvényesség kérdésében végső soron arról kell döntést hoznia, hogy az ajánlat tartalmaz-e aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, a szerződés az adott áron teljesíthető-e. Az erre lefolytatott vizsgálatnak részét képezi ugyan a rezsióradíj vizsgálata, azonban az ajánlattevő által közölteket összességében kell értékelni. Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. A Kbt. 72. §-ának szabályozási rendszeréből következően egy ajánlat akkor nyilvánítható aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás okán jogszerűen érvénytelenné, ha az ár különböző szempontok szerinti vizsgálata során kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szolgáltatás műszaki/szakmai tartalma a megajánlott áron nem teljesíthető.”

Az 1. kezdeményezési elem érdemét képező, és az egész Kbt. 72. § szerinti jogintézmény lényegét érintő jogkérdésben a Döntőbizottság is – egyébként a vonatkozó uniós esetjogi döntésekkel és gyakorlattal összhangban – azt emelte ki, hogy

- egyrészt a Kbt. 72. § körében a szerződés teljesíthetőségének kérdései vizsgálhatóak (azaz nem általános érvényességi vizsgálatról van szó);
- másrészt érvénytelenség csak akkor alkalmazható, ha kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a szerződés releváns feltételeire tekintettel a szerződés adott áron nem teljesíthető.

Ezt az elsődleges jogalkalmazói álláspontot az ügy későbbi, felülvizsgálati szakaszában már a Kúria is megerősítette a Kfv.III.37.703/2017/5. sz. ítéletében az alábbiak rögzítésével:

„[87] Valamely ajánlat érvénytelensége körében az árindoklásban közöltek alapján az ajánlatkérőnek nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelést kell vizsgálni, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, a teljesíthetőségről kell döntenie.”

65. A Kbt. 72. §-a szerinti jogintézménynek, figyelemmel az uniós szabályozási háttérre is, az ajánlatkérők álláspontja szerint nem az a célja, hogy az ajánlatkérő szervezetek a költségvetésben, kalkulációkban „hibát találjanak”, és erre – különösen egy rangsorban első helyen álló ajánlat esetén – érvénytelenséget alapítsanak, hanem az, hogy objektív bizonyítékok alapján ítélhessék meg és szankcionálhassák, ha az ajánlat olyan aránytalanul alacsony árat rögzít, amely mentén kétséget kizáró módon igazolható, hogy a szerződés objektíve nem teljesíthető. Az uniós és hazai szabályozás tehát nem azt zárja ki, hogy egy ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmazzon (ad absurdum tehát lehet aránytalanul alacsony árat megajánlani), hanem azt, hogy mindez objektíve és kétséget kizáró módon veszélyeztesse a szerződés teljesíthetőségét.

E megközelítést a szakirodalom úgy tárgyalja, miszerint az aránytalanul alacsony ár vizsgálata nem képezhet korlátlan, önkényes mérlegelési eszközt az ajánlatkérő szervezetek kezében, ezt a taxatív előírások és alapelvek tükrében kell alkalmazni. Több uniós esetjogi döntés (103/88 Costanzo [1989] ECR 1839 18., 20., 26.; C-285/99 - C-286/99 Lombardini and Mantovani [2001] ECR I-9233 47-49., 57.; C-599/10 SAG ELV Slovensko [2012] 29.) hívja fel e fontos korlátra a figyelmet:

„Ennélfogva az ajánlatok vizsgálatára irányuló eljárás megfelelő szakaszában helyet kapó, az ajánlatkérő és a részvételre jelentkező közötti, az ez utóbbi által ajánlata komolyságának bizonyítását célzó ténylegesen kontradiktórius párbeszéd a 2004/18 irányelv által előírt követelmény az ajánlatkérő hatóság önkényességének elkerülése és a vállalkozások közötti egészséges verseny biztosítása érdekében”.

A fenti jogalkalmazói megközelítésből tisztán tükröződik az az alapvető jogpolitikai és szabályozási cél, hogy az aránytalanul alacsony ár indokolásának vizsgálatára vonatkozó ajánlatkérői mérlegelés köre ne legyen korlátlan, ezzel az ajánlatkérők ne élhessenek (vissza) önkényesen, hisz ennek közvetlen piactorzító hatása van. E filozófia figyelembe veszi mind a közbeszerzés, mind az uniós alapító szerződések alapelveit (különösen a diszkriminációmentesség és verseny nevesített elveit), továbbá azt a gazdasági momentumot, hogy a közbeszerzési eljárás alapvető célja, hogy a lehető legkedvezőbb ajánlat elfogadásával tegyen eleget ajánlatkérő a gondos és felelős közpénz-felhasználás elvárásának.

Azon tipikus körülményeket, amelyeket „a kétséget kizáró módon nem teljesíthető szerződés” körébe kell sorolni, leginkább a vonatkozó szakirodalom taglalja. Ilyen – a teljesítést valóban veszélyeztető, de nyertes ajánlattevő esetében messze nem releváns – esetek lehetnek:

- a) a szerződés megsértésének, nem teljesítésének ésszerű és valós kockázata;
- b) az ajánlattevő instabil gazdasági helyzete;
- c) az ajánlattevő csőd, vagy ahhoz hasonló státusza;
- d) versenyjogi jogsértés valószínűsége;
- e) egyértelmű jogsértések veszélye.

Össességében: valós és objektíve igazolható kockázat alapozhat meg érvénytelenséget. Az ajánlatkérők utaltak továbbá arra, hogy a fenti álláspontok odáig is elmerészkednek, hogy amennyiben az egyébként azonosított, tényleges teljesítési kockázatokat az adott ajánlatból fakadó egyéb előnyök kompenzálják, meghaladják, úgy legitim lehetősége van az ajánlatkérő szervezeteknek az ajánlat elfogadására, hiszen a közbeszerzés célja alapvetően a tisztességes verseny biztosítása.

66. Az ajánlatkérők rögzítették, hogy a fentieket a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2024. szeptember 12. napján kelt, az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatójának 2. pontja is megerősíti:

„Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati áron valósítható meg, az ajánlatkérő többek között a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni, de figyelemmel kell lennie a beszerzési tárgy specialitásaira is. Amennyiben a fenti, illetve további releváns szempontok, mint viszonyítási pontok alapján megajánlott ellenszolgáltatás aránytalanul alacsonynak minősül, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége. A vizsgálat célja, hogy ajánlatkérő meggyőződést szerezhessen az ajánlat adott áron való teljesíthetőségéről, de az ajánlatkérői vizsgálat során is figyelemmel kell lenni az arányosság elvére, így az árindokolás kérés, illetve a kiegészítő árindokolás kérések nem irányulhatnak az ajánlattevők ellehetetlenítésére.”

„Amennyiben tehát az ajánlattevő le tudja vezetni az árának a megalapozottságát, a beszerzési árát, akkor az ajánlatkérőnek nincsen jogszerű lehetősége ezen okból érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot. A megalapozottság kérdésében azokon a releváns adatokon, megalapozó tényeken, információkon van a hangsúly, amelyek – az igazolás módjától függetlenül – az ajánlati árát, a megajánlás megalapozottságát összességében alá tudják támasztani, és így a szerződés teljesíthetőségét megfelelően igazolják. Ilyen információ lehet például az alvállalkozói ár, de ezen túlmutatóan a beszerzéshez kapcsolódó egyéb szereplők tekintetében felmerülő, az ajánlattevői árelemek alátámasztására szolgáló további információk is, mint például a beszállítói ár.”

„Az arányosság elvére figyelemmel az ár vizsgálata során az ajánlatkérőnek a költségösszetételt és nem a költségtervezés módját, az alvállalkozói árazási technikát kell vizsgálnia. Ennek megfelelően, ha például az ajánlattevők az ajánlatkérő által az alap árindokolás kérdésben megadott költségstruktúra szerint adják meg a megajánlott árak alábontását – ami szükségszerűen azt eredményezi, hogy az ajánlattevők kisebb pontosítások, átcsoportosítások révén átstrukturálják az eredeti megajánlásukat –, az önmagában nem teszi az indokolást elfogadhatatlanná, ha egyébként a teljes szerződésre a megajánlás fedezetet nyújt.”

Továbbá a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2024. szeptember 12. napján kelt, az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatójának 3.5. pontja a következőket rögzíti:

„Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatát elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania az ajánlatkérőnek. Az indokolás elfogadhatóságát a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálnia az ajánlatkérőnek. Az ajánlattevők által benyújtott árindokolásnak, kiegészítő árindokolásnak összességében szükséges objektívnek és megalapozottnak lennie, és az adott ajánlati áron való teljesíthetőséget és megvalósíthatóságot alátámasztania. Minden ajánlattevő másképp képezi a költségeit, más az árazási politikája, a többféle tevékenységre tekintettel másképp oszlanak a vállalkozások általános költségei, ezért „egy az egyben összehasonlítási alapként nem szolgálhatnak az eltérő feltételek, körülmények miatt, így önmagában az ajánlat érvénytelenségét nem alapozzák meg”. Tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság a D.280/13/2021. számú határozatában is kiemelte, hogy „A többi ajánlattevő által az adott közbeszerzési eljárásban megajánlott árakból, valamint a piaci árakból, továbbá a kérelmező más hasonló tárgyú közbeszerzési eljárások során tett magasabb ajánlati áraiból sem következik az ajánlat érvénytelensége, mert minden ajánlattevőnek egyedi körülményei vannak, eltérő az árképzése, a felépítése, eltérőek az adott szerződés feltételei, éppen ezért kell az adott ajánlattevő által az adott eljárásban megtett indokolásokban szereplő adatokat, bemutatott tényeket figyelembe venni és arra alapítani az ajánlat érvényességét vagy érvénytelenségét. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács felhívja a figyelmet, hogy az ár indokolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie, nem alapulhat feltételezésen, jövőbeli várományon. Az árindokolás önmagában kell, hogy egy logikai egésznek alkosson, minden tételre kitérjen – lehetőség szerint tételenként részletezve a kapcsolódó árakat, költségeket – és ne összevontan, elnagyoltan tartalmazza a beszerzés tárgyához kapcsolódó alátámasztó adatokat.”

67. A fenti joggyakorlattal összhangban az ajánlatkérők a Kbt. 72. §-a alapján 2023. szeptember 18. napján felhívták a Comtech Kft. ajánlattevőt az aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ára indokolására. Az ajánlatkérők egyértelműen felhívták a Comtech Kft. ajánlattevőt, hogy objektív alapú, a beszerzési árakra, egyéb költségekre, szállítási költségekre és haszonra is kiterjedő árindokolást nyújtson be. Az ajánlatkérők kiemelték továbbá, hogy amennyiben a Comtech Kft. ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülmények állnak fenn, úgy ezekről is adjon tájékoztatást, végezetül felhívták az ajánlattevő figyelmét, hogy az ajánlatkérőknek nem áll módjában „szubjektív tartalmú nyilatkozatokat, mint például piacszerzési, piacra jutási cél stb.” elfogadni az indokolás részeként.

68. A Comtech Kft. ajánlattevő árindokolása részeként az alábbi dokumentumokat nyújtotta be:

a) „Ktsg_indoklas.pdf” fájl, melyben ajánlattevő összefoglalta a részletes költség- és haszonelemzésének egyes szempontjait és a kalkulációhoz figyelembe vett objektív alapú feltételezéseket;

- b) „Smartm_ktg_vedett.xlsx” fájl, melyben ajánlattevő részletes költség- és haszonelemzést bocsátott az ajánlatkérők rendelkezésére benne az alábbi munkalapokkal:
- „Összesítő” munkalap, mely tételesen az ajánlat részeként benyújtott ártáblázat logikáját lekövetve tételenként tartalmazza egyértelműen a közvetlen önköltséget (az anyag, szállítás és gyártás költsége), a fejlesztési költséget és az általános költségeket (az indokolás szóhasználatában „O/H” rövidítéssel);
  - „Költségelemzés” munkalap, mely összesítve tartalmazza az ajánlattevő teljes keretmegállapodásra vetített bevétel- és költségösszegeinek kalkulációját objektív alapon, a keretmegállapodás teljes időtartamára feltételezett lehívási volumen alapján;
  - „Bevételek” munkalap, mely a „Költségelemzés” munkalapon hivatkozott, feltételezett lehívási volument fejti ki;
  - „OH kalkuláció” munkalap, mely az ajánlattevő általános költségeinek részletes bemutatását tartalmazza a 2022-es lezárt üzleti év adataiból kiindulva;
  - „Fejlesztési ktg” munkalap, mely az ajánlattevő fejlesztési költségeinek kalkulációját mutatja be;
  - „Ártáblázat” munkalap, mely az ajánlatban benyújtott részletes ártáblázatnak a közvetlen felhasználása (értsd: képletezése) érdekében került beszúrásra az excel táblázatba;
  - ezt követi az egyes termékek összesen 7 db munkalapja, melyek tételesen tartalmazzák az adott termék valamennyi elemének (értsd: az utolsó csavarokig) a költségét;
  - „Munkadíj” munkalap, mely egyértelműen tartalmazza az egyes termékek munkaerő-szükségletét (erőforrásokszükséglet) és a kalkulált munkadíjakat (SMD-zés Óradíj, Forrasztó Óradíj, Bemérő Óradíj, Szerelő Óradíj, Mérnöki Óradíj).
- c) „Smartmerok_koltseg.pdf” fájl, mely a benyújtott excel táblázat pdf fájlformátumba átalakított – változatlan tartalmú – példánya.

69. Az ajánlatkérők álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Comtech Kft. ajánlattevő az ajánlatkérők indokoláskérésének megfelelő tartalommal nyújtotta be áringdolását:

- a) részletesen bemutatta „a beszerzési árait”;
- b) részletesen bemutatta „az egyéb költségekre is, így különösen a behozatallal, forgalomba hozatallal kapcsolatos költségekre,” vonatkozó adatokat;
- c) részletesen bemutatta „a szállítási költségekre” vonatkozó adatokat;
- d) a fentiekből következően részletesen bemutatta „a haszonra” vonatkozó adatokat.

Az ajánlatkérők az ár vizsgálatát elsősorban a Comtech Kft. ajánlattevő által biztosított adatokra alapították. Ajánlattevő áringdolásában számolt inflációkövetéssel, az O/H allokáció összegét a 2023. évi inflációs adatokhoz igazította. Figyelemmel arra, hogy jelen eljárás keretmegállapodás megkötésére irányult, ajánlattevőnek az általa megajánlott egységáron szükséges szállítania a keretmegállapodás időtartama alatt történő egyedi megrendelések teljesítése során. Az áringdolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a kezdeményező által kifogásolt „infláció” kalkulálásának felvetése nem objektív, hanem szubjektív tényező, ajánlattevő árváltozással, költségváltozással történő kalkulációja pedig szintén nem lenne objektív, hiszen az infláció, a különböző nyersanyagok árának stb. változása előre nem látható. Ajánlattevő ugyanakkor megfelelő fedezettel kalkulált az áringdolásában, mely fedezet szükség szerint ezen költségnövekmények mellett is teljesíthető szinten tarthatja az ajánlati árakat.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint a Comtech Kft. ajánlattevő áringdolása objektív alapokon nyugszik, mely sem önmagában, sem az ajánlatkérők által azzal összevetett saját piaci információik, sem a rendelkezésre álló közismert információk alapulvételével nem

ébresztettek kétséget az ajánlati ár gazdasági ésszerűsége tekintetében, így különösen annak kérdésében, hogy a termékek szállítása a megajánlott áron ne lenne teljesíthető. Az ajánlatkérők e körben – a részletes, tételes költség- és haszonelemzésen túl – figyelemmel voltak az alábbi körülményekre is:

- a) Egyrészt az ajánlatkérők az árindokolásban benyújtott dokumentumok bírálata során elvégezték a korábbi években lezajlott hasonló árubeszerzéseikben kapott egységárral történő összehasonlítást azon termékek esetében, melyeknél ez lehetséges volt. Az ajánlatkérők az összehasonlítást bemutató excel táblázatot benyújtják. Az ajánlatkérők önmagában a Comtech Kft. ajánlattevő költség- és haszonelemzése alapján is képesek voltak meggyőződni a termékek megajánlott áron történő szállítására való képességről (vagyis, hogy gazdasági értelemben a keretmegállapodás teljesíthető a várható időtartam és mennyiségi volumen mellett), de az összehasonlítás is igazolta, hogy a Comtech Kft. ajánlatai árai jellemzően az időközben bekövetkezett inflációval összeegyeztethető mértékben magasabbak a korábbi beszerzések egységárainál.
- b) Másrészt a Comtech Kft. ajánlattevő árindokolásában egyértelműen kifejtette, hogy költségvetési támogatásban részesült a fejlesztési tevékenységeire és termékértékesítésének fejlesztésére. Az ajánlatkérők az árindokolás bírálatakor is ellenőrizni tudták a <https://www.palyazat.gov.hu/eredmenyek/tamogatott-projektek/3173460201> oldalon a kérdéses projekt hivatalos, közérdekből nyilvános adatait, melyek nyomán megállapítást nyert, hogy a Comtech Kft. ajánlattevő valóban részesült uniós és hazai költségvetési támogatásban a kérdéses tevékenységeinek fejlesztése céljából, a tárgyi közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó termékfejlesztéséhez (is).

A kezdeményező által hivatkozott az uniós és hazai költségvetési támogatással kapcsolatos aggályaira, de ezeket valójában nem fejt ki érdemben, csak feltételezésekbe bocsátkozik. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a kezdeményező figyelmen kívül hagyja a Kbt. 72. § (6) bekezdését: „Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte.” A tárgyi esetben nem kellett előzetesen igazolni a kapott állami támogatást, hiszen az nyilvános, közérdekű pályázati információkból is elérhető, továbbá végképp egyértelművé teszi a Kbt. 72. § (6) bekezdése, mint *lex specialis*, hogy a jogszerűen szerzett állami támogatás ténye miatt csökkenhetnek egy ajánlattevő költségei és bár az aránytalanul alacsonynak tűnhet (részben) emiatt, ugyanakkor ez nem minősül keresztfinanszírozásnak és ez nem járhat az érvénytelenség jogkövetkezményével.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint a kezdeményező által kifogásolt pénzügyi allokáció, mint keresztfinanszírozás gyanúja nem állapítható meg a benyújtott árindokolásból. A Comtech Kft. ajánlattevő minden, az ajánlatkérők által bemutatni kért, az ajánlati árat megalapozó tényezőre részletesen kitért indokolásában, ennek keretében mutatta be pénzügyi forrásainak megoszlását, azok rendelkezésre bocsátását, ráadásul az ajánlatkérők álláspontja szerint ezt a korábban benyújtott részletes ártáblázata alapulvételével teljesítette az ajánlattevő. A fentiekből következően az ajánlattevő az árindokolásában minden költséget ott kalkulált, tüntetett fel, ahol az ténylegesen felmerül.

70. Az ajánlatkérők hivatkoztak arra, hogy a kezdeményező figyelmen kívül hagyja a Kbt. 72. § (3) bekezdése első mondatának egyértelmű megfogalmazását („további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől”), mely kétséget kizáróan csak lehetőség és nem kötelezettség. Ezt a jogkövetkeztetést a Kúria is megerősítette a Kf.II.39.261/2022/5. sz. ítéletében:

„[43] A Kúria végül hangsúlyozza, a Kbt. 72. § (3) és (5) bekezdéseinek alkalmazása – szemben a Kbt. 69. § (1) bekezdésével – nem kötelezettség, hanem lehetőség az ajánlatkérő oldalán, e jogszabályhelyek ugyanis nem kógens módon, hanem akként fogalmazzak, hogy az ajánlatkérő további kiegészítő indokolást/adatokat kérhet. E két jogszabályhely tehát nem kötelezettséget jelent, hanem lehetőséget teremt az ajánlatkérő részére az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez, illetve az ajánlati ár megalapozottságáról való meggyőződés érdekében adatok kérésére.

(...)

A döntés elvi tartalma

(...)

[48] A Kbt. 72. § (3) és (5) bekezdései lehetőséget és nem kötelezettséget jelentenek az ajánlatkérő oldalán.”

71. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiek alapulvételével a kezdeményezés 1. eleme tekintetében jogsértés hiányát kell megállapítani a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

72. Az ajánlatkérők a 2. kezdeményezési elem kapcsán előadták, hogy transzparens, az ajánlattevők előtt előzetesen ismert eljárásrend mellett került sor a mintadarabok laborban történő bevizsgálására, azon a saját mintadarabjaik tekintetében az ajánlattevők szabadon jelen lehettek a vizsgálat során. Az ajánlatkérők egyértelműen – a műszaki leírásban kiadott szempontrendszer alapján [„Mintadarab ellenőrzési szempontok (Műszaki leírás melléklete).docx” fájl] – dokumentálták a mintadarabok vizsgálatát és annak megállapításait írásban rögzítették a hivatkozott jegyzőkönyvek formájában. Másrészt az ajánlatkérők transzparensen valamennyi ajánlattevőt egyidejűleg tájékoztatták a mintadarabok laborban történő bevizsgálásának helyéről és időpontjáról, továbbá a közbeszerzési dokumentumokban rögzített előírásaikkal összhangban biztosították a lehetőséget, hogy az egyes ajánlattevők a saját mintadarabjaik tesztelésekor jelen legyenek.

73. Az ajánlatkérőket nem terheli az ajánlatok bírálata során olyan kötelezettség, amely arra vonatkozna, hogy az ajánlatok bírálatának „belső” folyamatáról és annak időpontjairól vagy előzetes következtetéseiről tájékoztatnia kellene az ajánlattevőket. Az ajánlatkérők kötelezettsége – akár elvárja mintadarabok benyújtását az eljárásban, akár nem –, hogy valamennyi ajánlatot teljeskörűen és egyenlő feltételekkel, a közbeszerzési eljárásban előzetesen közölt feltételek és követelményrendszer alapulvételével (betartásával!) bírálja el. A kezdeményező ezt maga is elismeri a második kezdeményezési elemben előadott érvelésében, hogy „a jelen esetben nincs arra vonatkozó tételes jogi előírása a Kbt.-nek, amely azt szabályozná, hogy az ajánlatkérő köteles lenne az ajánlatok bírálata során az egyes lépéseit az ajánlattevők számára megindokolni”.

74. A kezdeményező előadta, hogy „tételes előírások hiánya nem mentesíti az ajánlatkérőt az alól, hogy biztosítsa a tisztességes verseny feltételeit, és mivel a mintadarabok vizsgálata speciális – a Kbt.-ben nem szabályozott – eljárási lépéseket kíván meg, adjon tájékoztatást már a közbeszerzési dokumentumokban ezen vizsgálati rendről”. Az ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumokban és a 2023. augusztus 3. napján megküldött 4. sz. kiegészítő tájékoztatásban részletesen kifejtették a vizsgálatok eljárásrendjét, azt az ajánlattevők egyike sem vitatta, az ajánlatkérők a közölt eljárásrendnek nem mondtak ellent (azt nem sértették meg) egyik ajánlattevő tekintetében sem.

Az ajánlatkérők olyan időpontban tájékoztatták ajánlattevőket a laborvizsgálatok időpontjáról, hogy részükre elegendő idő álljon rendelkezésre a személyes részvétel megszervezésének lehetőségére, továbbá a vizsgálatra történő felkészülésre. Valamennyi ajánlattevő esetében a

laborvizsgálat helyéről és idejéről szóló tájékoztatások megküldését követő 4. munkanapon került sor a mintadarabok tekintetében a laborvizsgálatok elvégzésére. Az ajánlatkérők álláspontja szerint egyetlen ajánlattevőnek sem állt rendelkezésére több felkészülési idő, hangsúlyozva azt is, hogy a közbeszerzési dokumentáció, továbbá a műszaki leírás rögzítette a független laborban történő vizsgálat tényét, arra az ajánlattevők már az eljárás megindításakor rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumok egyértelmű előírásai alapján is számíthattak.

Az ajánlatkérők kiemelték továbbá, hogy az egyes ajánlattevők mintadarabjai tekintetében a laborvizsgálat időpontjai a vizsgálatot végző labor kapacitására tekintettel kerültek meghatározásra, valamint az ajánlatkérők az ajánlattevők számára megadott vizsgálati időintervallumot a szakmai ajánlatok tartalmának figyelembevételével határozta meg. Az ajánlatkérők számára ugyanis már a saját hatáskörben elvégzett vizsgálatok során egyértelművé vált, hogy a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevők szakmai ajánlatának részét képező mintadarabok több tekintetben sem felelnek meg a közbeszerzési műszaki leírás követelményrendszerének.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevők mintadarabjainak vizsgálata (2024. január 15.) és a Comtech Kft. mintadarabjának laborvizsgálata (2024. február 8.) között eltelt időszak nem befolyásolt semmit, ugyanis a jegyzőkönyvek tartalmából kétséget kizáróan megállapíthatóan ugyanazon objektív szempontrendszer alapján került sor a mintadarabok vizsgálatára. Következésképpen az eltelt időtartam semmilyen formában nem befolyásolta a vizsgálatok eredményét.

75. Az ajánlatkérők vitatták a kezdeményező azon előadását, miszerint „nincs arra vonatkozó tételes előírás, hogy amennyiben az ajánlatkérő az egyes ajánlattevők mintadarabjai kapcsán olyan hiányosságokat észlel saját hatáskörben, az ajánlatkérő által bevizsgálendő paraméterek kapcsán, amelyek miatt nem látja indokoltnak a hosszabb, részletesebb vizsgálatot, akkor erről a közbeszerzési eljárás folyamatában tájékoztassa az ajánlattevőket, de a Kbt. átláthatósága és nyilvánossága alapelveinek megfelelően az ajánlatkérőknek az érvénytelenné nyilvánítással egyidejűleg, de legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg kifejezetten ezen körülményről tájékoztatni kellett volna az ajánlattevőket”. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevők teljeskörű tájékoztatást kaptak a mintadarabok (és egyúttal az ajánlatuk) nem megfelelőségéről, melyek az ajánlataik érvénytelenné nyilvánításához is vezettek:

- a) egyrészt kiemelendő, hogy bármelyik ajánlattevő jelen lehetett a laborban történő bevizsgáláson, így szembesülhettek az ajánlatkérők mintadarabokat érintő megállapításaival;
- b) másrészt kiemelendő, hogy az ajánlatkérők által megállapított nem megfelelőségek objektív tények (vagyis nem szubjektív értékítéleten alapuló vélemények), következésképpen legfeljebb e tények jogi minősítése körében lehetett bármilyen nézetkülönbség az ajánlatkérők és az ajánlattevők között;
- c) harmadrészt az ajánlatkérők 2024. március 6. napján tételes és részletes indokolással tájékoztatták a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevőket az ajánlataik érvénytelenné nyilvánításáról, mely tájékoztatásban az ajánlatkérők egyértelműen és részletesen kifejtették a mintadarabokkal (és a szakmai ajánlattal) kapcsolatos érvénytelenségi okokat (melyek a mintadarabok vizsgálatán alapulnak; pl. a vizsgálati jegyzőkönyvek tartalmán);
- d) negyedrészt az érvénytelenségi okok egyértelműen rögzítésre kerültek az írásbeli összegezésben is, vagyis teljesült a kezdeményező által hivatkozott, miszerint legkésőbb az összegezés megküldésével egyidejűleg kifejezetten ezen körülményről tájékoztatni kellett volna az ajánlattevőket”.

76. Az ajánlatkérők kiemelték, hogy a kezdeményező álláspontjával ellentétben a Döntőbizottság D.122/27/2023. sz. határozatában (106-108. pontjában) is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ajánlatkérő szervezetek az ajánlattevők részére kizárólag a jogorvoslati jogaik gyakorlásához szükséges mértékben kötelesek indokolást/tájékoztatást nyújtani az ajánlatuk érvénytelenné nyilvánításával kapcsolatban, de nem kötelesek az eljárás lebonyolítása során keletkezett „belső” dokumentumokat az érintett ajánlattevők rendelkezésére bocsátani (sem iratbetekintés, sem egyéb eljárási cselekmény keretében):

108. Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő – az iratbetekintés kezdeményezésének időpontjában – nem engedélyezte az iratbetekintést a kérelmező által kért iratokba (a közbeszerzési eljárás előkészítésében és lebonyolításában résztvevő bíráló bizottsági tagok összeférhetlenségi nyilatkozataiba, a döntéshozói összeférhetlenségi nyilatkozatokba, a bíráló bizottság kijelölésének irataiba, bírálati jegyzőkönyvek összeférhetlenségre vonatkozó megállapításaiba, a ... Kft.-vel megkötött tervezői szerződésbe), a Kbt. 45. § (1) bekezdése körében jogsértést nem követett el, ezért a Döntőbizottság ezen kérelmi elemet, mint alaptalant a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

77. Következésképpen, ha fogalmilag kizárt, hogy az ajánlatkérő szervezetek pl. kötelesek lennének iratbetekintés keretében a bírálat során keletkezett dokumentumokba betekintést engedni az ajánlattevők részére, akkor az is fogalmilag kizárt, hogy az érvénytelenségi okok részletes meghatározásán túl az ajánlatkérőknek bármilyen egyéb dokumentumot/tájékoztatást kellett volna a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevők rendelkezésére bocsátania. Az ajánlatkérők megjegyezték, hogy a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. ajánlattevők – saját mérlegelésüktől függően – képesek voltak jogorvoslati jogaik gyakorlására (mindkettő ajánlattevő előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmet).

78. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiek alapulvételével a kezdeményezés 2. eleme tekintetében a jogsértés hiányát kell megállapítani a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

79. Az ajánlatkérők a 3. kezdeményezési elem tekintetében nem vitatták azt a tényt, hogy a jegyzőkönyveket nem azok keletkezésekor (vagy azt követően záros határidőn belül ugyanazon eljárási szakaszban) töltötték fel az EKR-be, hanem kizárólag a kezdeményező felhívására került sor a feltöltésre 2024. június 21. napján (a 2024. június 28. napján lezárt „Dokumentumkezelés” eljárási cselekmény részeként).

Azon kezdeményezői állítást viszont cáfolták az ajánlatkérők, hogy „a hatósági ellenőrzés során beszerzett ajánlattevői nyilatkozat szerint a vizsgálatról jegyzőkönyv a vizsgálatok során nem készült”, illetve, hogy „a jegyzőkönyveket az ajánlatkérők a KFF vizsgálata során – a KFF kifejezett felhívása ellenére sem – nyújtották be a KFF részére”.

Az ajánlatkérők 2024. április 23. napján az ún. FAIR rendszer elektronikus felületén (<https://sso.fair.gov.hu/>) a KFF rendelkezésére bocsátották a vizsgálati jegyzőkönyveket, mely tény igazolásául az ajánlatkérő csatolták a FAIR rendszerből exportált dokumentumlista 27-29. sorairól és a FAIR rendszerből készített képernyőmentést.

Az ajánlatkérők a KFF rendelkezésére bocsátották a vizsgálati jegyzőkönyveket, vagyis a vizsgálatok írásban, jegyzőkönyvek formájában megfelelően dokumentálásra kerültek a műszaki leírásban kiadott szempontrendszer alapján [„Mintadarab ellenőrzési szempontok (Műszaki leírás melléklete).docx” fájl].

Az ajánlatkérők álláspontja szerint e kezdeményezési elem körében legfeljebb a 424/2017. Korm. rendelet 9. § (4) bekezdésének megsértése mérlegelhető. Az ajánlatkérők álláspontja szerint ebben az esetben sem merült fel az eljárás dokumentálását és szabályszerű lebonyolítását érintő aggály vagy érdeksérelem, mely tényre tekintettel kérte a

Döntőbizottságot, hogy – amennyiben a Döntőbizottság jogsértés megállapítását tartja indokoltnak – mellőzze a bírság kiszabását.

80. A 4. kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérők előadták, hogy az ajánlatkérők előírták részletes szakmai ajánlat benyújtását, mely alapvetően négy fő elemből állt: ajánlati adatlap (mely tartalmazza a megajánlott termék pontos típusát); részletes ártáblázat (a felolvasólapon megajánlott ajánlati ár részletezéseként); részletes termékleírás (az ajánlatkérői közbeszerzési műszaki leírásnak megfelelő fejezettelaggal annak fő összefoglalásaként, hogy miként felel meg az ajánlattevő által megajánlott rendszer a műszaki leírás követelményeinek); mintadarabok (1 db „A” modul, 1 db „D” modul, továbbá 1-1 db 4 és 6 csatornás külső modul, feszültségcsatlakozókkal, antennával, Rogowski tekercsekkel, kommunikációs kábellel, külső szekrény feszültségleválasztó elemekkel).

Az ajánlatkérők rögzítették, hogy ezen dokumentumok bármelyikének teljes hiánya mérlegelés nélkül az ajánlat érvénytelenségét eredményezi (pl.: „ÉRVÉNYTELEN az ajánlat, amennyiben nem tartalmazza az ártáblázatot!” és „A mintadarabok hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi.”). A Döntőbizottság joggyakorlata egyértelmű a tekintetben, hogy a szakmai ajánlat részét képező alapvető elemek, melyek „a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára” vonatkoznak, bármelyikének teljes hiánya mérlegelés nélkül az ajánlat érvénytelenségét eredményezik.

Azt, hogy a mintadarabok a szakmai ajánlat részét képezték, megerősíti a kezdeményező is, hiszen jogi érvelését a 4. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjára alapozza, mely csak és kizárólag a szakmai ajánlat tekintetében értelmezhető rendelkezés. Ezen túlmenően a kezdeményező maga ismeri el a 2. kezdeményezési eleme körében, hogy a mintadarabok a szakmai ajánlat részét képezték.

A mintadarabok kizárólag a műszaki leíráshoz (mint műszaki követelményrendszerhez) és a minőségi értékelési szempontokhoz kapcsolódó szakmai ajánlatnak minősültek.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint ennek a ténynek, hogy a mintadarabok a szakmai ajánlat részét képezték, azért van jelentősége, mert a kezdeményező által hivatkozott, a Döntőbizottság D.174/27/2018. sz. határozata (94-95., 98., 101. pontjai) pontosan elvi jelleggel az ajánlatkérők álláspontját vezeti le. A Döntőbizottság ezen határozatában elvi jelleggel különbséget tett a mintadarabok tekintetében a szakmai ajánlattal szemben alkalmazott ajánlatkérői előírások (érvényességi feltételként vizsgált műszaki paraméterek) és az értékelési szempontokra tehető megajánlástartomány teljesülésének vizsgálata között. A Döntőbizottság a hivatkozott határozatában kizárólag a mintadarabok értékelési szempontok körében történő hiánypótlathatóságának lehetőségét fogadta el, de a közbeszerzési műszaki leírás követelményei tekintetében továbbra is az érvénytelenséget rögzítette kétséget kizáró módon: „A szakmai ajánlat meg nem felelősége a műszaki specifikációban meghatározottak tekintetében érvénytelenséget okoz (...)”.

Az ajánlatkérők által megállapított érvénytelenségi okok kétséget kizáróan a mintadarabok olyan hiányosságaira hivatkozással kerültek megállapításra, melyek nem értékelési szempontokhoz kapcsolódtak, hanem a közbeszerzési műszaki leírás követelményeihez („a szakmai ajánlat meg nem felelősége a műszaki specifikációban meghatározottak tekintetében érvénytelenséget okoz”), tehát a Döntőbizottság a D.174/27/2018. sz. határozatában is az ajánlatkérők tárgyi eljárásban tanúsított magatartásának jogszerűségét erősítette meg.

81. Az ajánlatkérők nem értenek egyet a kezdeményező azon állításával, miszerint „az ajánlatkérők által hivatkozott D.279/13/2014-es döntőbizottsági határozat eltérő jogszabályi környezetben, egy korábbi Kbt. alapján született, így az meghaladottá vált”. Az ajánlatkérők rögzítették, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja körében gyakorlatilag a 2011. évi CVIII. törvényben korábban hatályos hiánypótlási szabályoknál kimunkált

joggyakorlatát alkalmazza töretlenül a mai napig, hiszen a két jogszabály rendelkezései a tárgyi esetben releváns körben szövegazonosak.

Az ajánlatkérők a fentiek alapján továbbra is irányadónak és összhangban állónak tekintették a Döntőbizottság D.174/27/2018. sz. határozatában tett elvi jellegű megállapításokkal a D.279/13/2014. sz. határozat szintén releváns megállapításait:

„A Döntőbizottság fentiekben kifejtett jogi álláspontja szerint, amennyiben az alkalmassági feltételek igazolása körében a műszaki leírásnak megfelelő mintapéldány benyújtása kötelező, akkor a mintapéldányt érvényességi szempontból is vizsgálni kell, tehát a műszaki tartalomnak meg kell felelnie a műszaki előírásban foglaltaknak és az ajánlati kötöttségre való tekintettel a műszaki ajánlat megváltoztatása, a mintapéldány kicserélése nem lehetséges, arra a Kbt. jogszabályi lehetőséget nem ad. Mindez azt jelenti, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontját megsértette, mivel a hiánypótlás, vagy a felvilágosítás adás nem járhat az ajánlati kööttség megsértésével, azaz a beszerzés tárgyára, vagy a szerződés feltételeire adott tartalmi ajánlat (szakmai ajánlat) módosításával. Mivel az ajánlatkérőnek jogszerűtlen volt a hiánypótlási felhívása, maga az ajánlat sem volt hiánypótlás útján érvényessé tehető. Ebből pedig okszerűen következik az, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 63. § (3) bekezdése alapján érvénytelenné kellett volna nyilvánítania az ajánlatot.”

Az ajánlatkérők álláspontja szerint a Kúria a Kfv.III.37.245/2015/4. sz. ítéletében is precedensértékű módon egyértelművé tette, hogy a szakmai ajánlat részét képező mintadarabok esetén hogyan kellett volna eljárni a 2011. évi CVIII. törvény 67. § (7) bekezdése alkalmazása körében:

„Osztotta a Kúria az alperes azon jogi álláspontját, mely szerint a Kbt. szabályozásrendszerében meg kell különböztetni a közbeszerzési eljárás alapján megkötendő szerződés teljesítésére való alkalmasság követelményrendszerét, azok feltételeit és igazolási módját, valamint az ajánlatkérő beszerzési igényét képező szakmai ajánlatot. Az alkalmasság követelményei a beszerzés tárgyához igazodó azon feltételek, amelyek alapján az ajánlatkérő arról dönt, hogy valamely gazdasági szereplő a korábbi szállításai, szolgáltatásai, építési beruházásai alapján képes-e a konkrét beszerzési igényt nevesítő szerződés teljesítésére. Ezzel szemben a szakmai ajánlat már a konkrét beszerzési igénynek való megfelelést tartalmazza, a gazdasági szereplő konkrét megoldása a konkrét beszerzési igényre, az ajánlatkérő által elvárt specifikáció alapján.

Ennek megfelelően a két intézményhez kapcsolódóan a Kbt. a hiánypótlást tekintve is eltérő jogkövetkezményeket ír elő, mert az alkalmasság tekintetében elrendelhető hiánypótlás, a szakmai ajánlat körében pedig erre nincs lehetőség. Alapvetően lényeges ezért a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a szakmai ajánlat feltételeinek pontos rögzítése. A Kbt. szabályozása megengedi az alkalmasság körében a hiánypótlást, így nem lehet szó az ajánlati kööttség sérelméről. Miután a perbeli esetben a mintapéldányt az alkalmasság körében kellett benyújtani, és nem a szakmai ajánlat részeként, az ajánlatkérőnek a hiánypótlás jogintézményét alkalmaznia kellett volna, és azt követően kerülhetett volna abba a helyzetbe, hogy a vizsgált ajánlat érvényességéről megalapozott döntést hozzon.”

82. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiekben előadottak alapján a szakmai ajánlat részét képező mintadarabok tekintetében két okból sem volt helye a Kbt. 71. §-a szerinti jogintézmények (akár felvilágosításkérés, akár hiánypótlási felhívás) alkalmazásának: (1) egyrészt a mintadarabok körében teljes mértékben kizárt a hiánypótlás lehetősége, (2) másrészt mindegyik érvénytelenségi ok a műszaki leírásban rögzített jelentős, egyedi részletkérdésnek nem tekinthető követelményeknek való nem megfelelésre vezethető vissza.

83. Az ajánlatkérők hivatkoztak arra, hogy a kezdeményező kizárólag példálózva (érdemi érvelés nélkül) veti fel egyes érvénytelenségi okok körében az ajánlatkérők jogsértő eljárását. A kezdeményező annyit rögzít – érdeminek nem tekinthető érvként –, hogy a „két ajánlattevő mintapéldánya több, egyebekben könnyen teljesíthető műszaki követelmény tekintetében nem felelt meg az elvárt specifikációnak”. Az ajánlatkérők rögzítették, hogy a Döntőbizottság következetes joggyakorlatában irreleváns az a tény, hogy egyébként „könnyen teljesíthető” követelményekről van-e szó vagy sem, kizárólag annak van jelentősége, hogy a hiányos/ellentmondásos ajánlati tartalom pótlása/tisztázása a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti korlátba ütközik-e vagy sem. A Döntőbizottság D.354/26/2023. sz. határozatában is megállapította például, hogy egy CNC esztergagéphez kapcsolódó számítógép és monitor feltüntetésének a hiánya is megalapozza az ajánlat érvénytelenségét, noha az ajánlatkérők álláspontja szerint nem is lehet kérdés, milyen „könnyen teljesíthető” hiánypótlás keretében ezen információk pótlása:

„A Döntőbizottság rámutat, hogy a PC és a 24”-os érintőképernyő nélkül a termék nem felel meg az előírt műszaki paramétereknek, a módosítás, kiegészítés lényeges, jelentős hiánynak tekintendő, ugyanis a Kbt. 81. § (11) bekezdésre tekintettel az ajánlati kötöttség az ajánlattételi határidő lejártakor beállt, és az ajánlati kötöttség beálltakor a termék nem rendelkezett több, kötelezően előírt műszaki paraméterrel. A Döntőbizottság nem fogadta el az érdekeltnak a PC és a monitor értékére épített csekély jelentőségű módosítás lehetőségére vonatkozó érvelését. Azzal ugyanis, hogy az érdekelt csak a hiánypótlás során tenné meg a beszerzés tárgyára vonatkozó teljeskörű szakmai ajánlatát, nem tekinthető a hiánypótlása nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba kijavításának. Következésképpen a szakmai ajánlat kiegészítése az esztergagép lényeges funkcióit biztosító, az eredeti ajánlatból hiányzó eszközökkel a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti hiánypótlási tilalomba ütközik.”

84. Az ajánlatkérők a fentiekben kifejtett jogi érvelésük mellett – szemben a Kezdeményező érdemi vizsgálatának nyilvánvaló hiányával – fenntartották, hogy valamennyi érvénytelenségi ok jelentős, egyedi részletkérdésnek nem tekinthető okra (nem megfelelésre) vezethető vissza, ugyanakkor az alábbiakban külön is bemutatja az egyes mintadarabok körében különösen fajsúlyos problémákat.

85. A Prolan Zrt. által benyújtott mintadarab körében:

Érvénytelenségi ok	Ajánlatkérők megállapítása
2. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Tápponti mérőmodul („A” típusú eszköz)” részének 21. pontjában az alábbiak szerepelnek: „21. A feszültségmérő kábelek 3 m hosszúak legyenek (fázis: piros, nulla: fekete), ne tömlősítettek, hanem a fázisvezetékek legyenek műanyag spirállal összefogva kb. 2,5 m hosszban, de jó megoldás a (végén színjelölt) többberű kábel is (tulajdonságok tekintetében irányadó típus: pl. YSLY-JZ kültéri 4x1,5mm ² sodrott réz PVC szigetelésű 0,6/1kV kábel).” A IV. sz. kiegészítő tájékoztatás egyértelművé tette, hogy kábel alkalmazása esetén 50 cm-es hosszban elegendő az erekre visszabontás. Ezzel szemben a mintadarabon 12,5 cm-es az erekre bontott szakasz. Így ebben a formában a műszer a gyakorlati életben nem telepíthető, hiszen 2 x 12,5 = 25 cm-es átfogás biztosan nem elegendő a 3 fázisú gyűjtősínhez való csatlakozáshoz, az egyes fázisok, illetve	Az „A” műszer feszültségkábélén a mintadarabon csupán 12,5 cm-es az erekre bontott szakasz (a specifikációban min. 50 cm): így ebben a formában a műszer a gyakorlati életben nem telepíthető, hiszen 2 x 12,5 = 25 cm-es átfogás biztosan nem elegendő a 3 fázisú gyűjtősínhez való csatlakozáshoz, az egyes fázisok illetve a nulla sín fizikai távolsága miatt. A mintadarabot csak jelentős átalakítással lehetett volna a

<p>a nulla sín fizikai távolsága miatt. Megállapítható továbbá, hogy a többerű kábelből kijövő egyerű feszültségmérő vezetékek közül a fázisvezetékek feketék, szemben a specifikációval, ami a fázisvezetékekre piros színt írt elő.</p>	<p>specifikációnak megfelelővé tenni: a kábelről először el kell távolítani a kábelvégelzárót, majd a többerű kábelt megfelelő hosszban visszacsupaszítani (nem levágni kell, hanem növelni az erekre bontott szakaszt), végül újra kialakítani és rámelegíteni a kábelvégelzárót (új zsugorcső, hőlégfúvó szükséges).</p>
<p>6. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Tápponti mérőmodul („A” típusú eszköz)” részének 36. pontjában az alábbiak szerepelnek: „36. A feszültségmérő kábelek csatlakozó nélkül (tömszelencén keresztül) vezessenek egészen a műszerben lévő 20 kA-es zárlati szilárdságú biztosítékig (ezen toldás/áramkötés csak a műszerben és ott is max. egy helyen engedhető meg, többszörös erenkénti szigeteléssel; a vezetékeket kötelező a műszeren belül, stabilan mechanikailag is rögzíteni a villamos kötésen felül, a tömszelencén áthatoló húzóerő ellen; a műszerben lévő min. 20 kA-es biztosítóbetétekkel nem védett (műszerbeli) áramköri szakaszon nem lehet villamosan szigetetlen, üzemszerűen feszültség alatt lévő, szabad fémfelület)” A 20kA-es biztosítók előtti, azaz általa nem védett műszerbeli szakaszon a biztosítók tartójának a sorkapcsánál a bekötési pontnál és a csavarfejeknél (zárt biztosítótartó esetén is) van szigetetlen, szabad fémfelület (ellentétben a specifikáció követelményével).</p>	<p>A mintadarabot csak jelentős áramköri átalakítással, áttervezéssel vagy alkatrész(ek) cseréjével vagy módosításával lehetett volna megfelelővé tenni.</p>
<p>12. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Végponti mérőmodul („D” típusú eszköz)” részének 25. pontjában az alábbiak szerepelnek: „25. A feszültségmérő kábelek csatlakozó nélkül (tömszelencén keresztül) vezessenek egészen a műszerben lévő 20 kA-es zárlati szilárdságú biztosítékig (ezen toldás/áramkötés csak a műszerben és ott is max. egy helyen engedhető meg, többszörös erenkénti szigeteléssel; a vezetékeket kötelező a műszeren belül, stabilan mechanikailag is rögzíteni a villamos kötésen felül, a tömszelencén áthatoló húzóerő ellen; a műszerben lévő min. 20 kA-es biztosítóbetétekkel nem védett (műszerbeli) áramköri szakaszon nem lehet villamosan szigetetlen, üzemszerűen feszültség alatt lévő, szabad fémfelület)” A 20kA-es biztosítók előtti, azaz általa nem védett műszerbeli szakaszon a biztosítók tartójának a sorkapcsánál a bekötési pontnál és a</p>	<p>A mintadarabot csak jelentős áramköri átalakítással, áttervezéssel vagy alkatrész(ek) cseréjével vagy módosításával lehetett volna megfelelővé tenni.</p>

csavarfejeknél (zárt biztosítótartó esetén is) van szigeteletlen, szabad fémfelület.	
<p>7. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Tápponti mérőmodul („A” típusú eszköz)” részének 61. pontjában az alábbiak szerepelnek: „61. A mérőmodulok elosztószekrényen kívül való telepítéséhez olyan, a műszer elhelyezésére alkalmas kültéri műanyag dobozra (vagy műanyag kis szekrényre) is kell ajánlatot adni, ami elosztószekrényre kívülről (dobozfedél alatti) önmetsző csavarokkal rögzíthető, E.ON egységalakulccsal zárható, IP44-es, 50x50x25 cm-nél nem nagyobb, UV álló, nem átlátszó. Ebben a műszer néhány csavarral egyszerűen rögzíthető kell legyen, a fölösleges mérővezeték hosszúk itt feltekerve elhelyezhetők legyenek. Ugyanitt az elosztószekrény felől jövő feszültségvezetékeknek a műszertől való – szerszám nélküli – leválaszthatósága megoldott legyen (pl. kismegszakító), ill. a GSM antenna rögzítése is. A kültéri doboz oldala (esővédett, rovarhálós) szellőzőrostélyokkal kell rendelkezzen, s tartozéka kell legyen egy olyan műanyag gégecső (min. 200 cm hossz, max. 60 mm átmérő), ami elosztószekrény alján kivezetett mérővezetékeket a dobozba tud vezetni.” A specifikációval ellentétben a kültéri doboz tartozékát képező gégecső nem képes mérővezetékeket a dobozba vezetni, mivel nincs erre szolgáló nyílás/lyuk a dobozon (pedig a specifikáció szerint mintadarabot az árajánlat tételéből kellett beadni, s ott előszerelt kültéri doboz volt előírva); a gégecső bevezető lyukhoz való rögzítéséhez, illetve ugyanitt a tömítéséhez sem áll rendelkezésre gégecsőhöz illeszkedő csatlakozó elem; a gégecsővön fizikailag nem lehet átvezetni a tápponti modulból kijövő összes vezeték, a külső modulok tápfeszültség vezetékének csatlakozója bele sem fér a gégecsőbe (túl szűk a 3 cm átmérőjű gégecső), emiatt a tápponti mérőrendszer nem telepíthető ezekkel a rendszerelemekkel. A doboz mélysége a zárszerkezettel együtt meghaladja a 25 cm-t.</p>	<p>A kültéri dobozon egyáltalán nincs nyílás, amin keresztül a mérővezetékeket abba be lehetne vezetni; a tartozékként hozzá adott gégecsőhöz semmiféle csatlakozó elemet nem adott ajánlattevő, amivel azt a kültéri dobozhoz rögzíteni és a tömítettséget biztosítani lehetne; a gégecső kis belső átmérője miatt azon fizikailag nem lehet átvezetni az „A” tápponti modulból kijövő összes vezeték, a külső modulok tápfeszültség vezetékének csatlakozója bele sem fér a gégecsőbe (túl szűk a 3cm átmérőjű gégecső): mindezek miatt a tápponti mérőrendszer nem telepíthető ezekkel a rendszerelemekkel. A specifikációnak megfelelővé tételhez alkatrészt kellene cserélni, valamint a kültéri dobozt jelentősen át kellene alakítani, továbbá ahhoz szükséges kiegészítő alkatrészeket kellene hozzáadni.</p>

Az ajánlatkérők hangsúlyozták, hogy a Prolan Zrt. által benyújtott mintadarab (szakmai ajánlat) körében mindösszesen 16 db hiányosságot/nem megfelelést állapítottak meg, melyek mind külön-külön, mind együttesen jelentős mértékű, egyedi részletkérdésnek nem tekinthető hibának minősülnek.

86. A VERTESZ Kft. által benyújtott mintadarab körében:

Érvénytelenségi ok	Ajánlatkérők megállapítása
<p>4. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Tápponti mérőmodul („A” típusú eszköz)” részének 61. pontjában az alábbiak szerepelnek: „61. A mérőmodulok elosztószekrényen kívül való telepítéséhez olyan, a műszer elhelyezésére alkalmas kültéri műanyag dobozra (vagy műanyag kis szekrényre) is kell ajánlatot adni, ami elosztószekrényre kívülről (dobozfedél alatti) önmetsző csavarokkal rögzíthető, E.ON egységkulccsal zárható, IP44-es, 50x50x25 cm-nél nem nagyobb, UV álló, nem átlátszó. Ebben a műszer néhány csavarral egyszerűen rögzíthető kell legyen, a fölösleges mérővezeték hosszúak itt feltekerve elhelyezhetők legyenek. Ugyanitt az elosztószekrény felől jövő feszültségvezetékeknek a műszertől való – szerszám nélküli – leválaszthatósága megoldott legyen (pl. kismegszakító), ill. a GSM antenna rögzítése is. A kültéri doboz oldala (esővédett, rovarhálós) szellőzőrostélyokkal kell rendelkezzen, s tartozéka kell legyen egy olyan műanyag gégecső (min. 200 cm hossz, max. 60 mm átmérő), ami elosztószekrény alján kivezetett mérővezetékeket a dobozba tud vezetni.” A specifikációval ellentétben a feszültségvezetékek közül a nullavezetékeknek sem a csatlakoztathatósága, sem a leválaszthatósága nincs biztosítva (még csak sorkapocs sincs a számára), mivel csak 3 db kismegszakító van a kültéri dobozban. Bár a II. sz. kiegészítő tájékoztatásban rögzítésre került, hogy háromszög egységkulcsos megoldás nem elfogadható, ennek ellenére a mintadarabként leadott szekrény teljeskörű zárása csak háromszög egységkulccsal oldható meg, önmagában a lakatolással nem, hiszen ettől még pár cm-re kinyílik a szekrényajtó, nem lesz IP védett.</p>	<p>A kültéri dobozban a feszültségválasztó alkatrész (kismegszakító modul) csak cserével vagy kiegészítő alkatrész beépítésével lett volna specifikációnak megfelelővé tehető.</p> <p>A kültéri doboz zárási megoldása csak jelentős mechanikai átalakítással lett volna specifikációnak megfelelővé tehető.</p>
<p>5. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Végponti mérőmodul („D” típusú eszköz)” részének 12. pontjában az alábbiak szerepelnek: „12. A feszültség mérés csatlakoztatásánál zárlatvédelem 20 kA-es kell legyen (a nulla vezetékre csatlakozást ugyanolyan csatlakozó elemmel kell megoldani, mint a fázisfeszültségeknél, de a fázisbiztosítók koordinált kioldása biztosított kell legyen)” Ajánlattevő – a nyilatkozata ellenére – mintadarabként olyan feszültségcsatlakozókat adott le, amikbe nem lehet biztosító betétet tenni, így a mintadarab nem felel meg a specifikációnak.</p>	<p>A „D” műszer feszültségcsatlakozója csak cserével lett volna elfogadható (specifikációnak megfelelő), mivel a leadott gyári alkatrész szakszerűen nem módosítható, nem átalakítható.</p>
<p>6. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Tápponti mérőmodul („A” típusú eszköz)” részének 36. pontjában</p>	<p>A mintadarabot csak jelentős áramköri átalakítással, áttervezéssel</p>

<p>az alábbiak szerepelnek: „36. A feszültségmérő kábelek csatlakozó nélkül (tömszelencén keresztül) vezessenek egészen a műszerben lévő 20 kA-es zárlati szilárdságú biztosítékig (ezen toldás/áramkötés csak a műszerben és ott is max. egy helyen engedhető meg, többszörös erenkénti szigeteléssel; a vezetékeket kötelező a műszeren belül, stabilan mechanikailag is rögzíteni a villamos kötésen felül, a tömszelencén áthatoló húzóerő ellen; a műszerben lévő min. 20 kA-es biztosítóbetétekkel nem védett (műszerbeli) áramköri szakaszon nem lehet villamosan szigetetlen, üzemszerűen feszültség alatt lévő, szabad fémfelület)” A 20kA-es biztosítók előtti, azaz általa nem védett műszerbeli szakaszon a biztosítók tartójának a sorkapcsánál a bekötési pontnál és a csavarfejeknél (zárt biztosítótartó esetén is) van szigetetlen, szabad fémfelület (ellentétben a specifikáció követelményével).</p>	<p>vagy alkatrész(ek) cseréjével vagy módosításával lehetett volna megfelelővé tenni.</p>
<p>12. A műszaki leírás részét képező „Mintadarab ellenőrzési szempontok” elnevezésű dokumentum „Végponti mérőmodul („D” típusú eszköz)” részének 25. pontjában az alábbiak szerepelnek: „25. A feszültségmérő kábelek csatlakozó nélkül (tömszelencén keresztül) vezessenek egészen a műszerben lévő 20 kA-es zárlati szilárdságú biztosítékig (ezen toldás/áramkötés csak a műszerben és ott is max. egy helyen engedhető meg, többszörös erenkénti szigeteléssel; a vezetékeket kötelező a műszeren belül, stabilan mechanikailag is rögzíteni a villamos kötésen felül, a tömszelencén áthatoló húzóerő ellen; a műszerben lévő min. 20 kA-es biztosítóbetétekkel nem védett (műszerbeli) áramköri szakaszon nem lehet villamosan szigetetlen, üzemszerűen feszültség alatt lévő, szabad fémfelület)” A 20kA-es biztosítók előtti, azaz általa nem védett műszerbeli szakaszon a biztosítók tartójának a sorkapcsánál a bekötési pontnál és a csavarfejeknél (zárt biztosítótartó esetén is) van szigetetlen, szabad fémfelület.</p>	<p>A mintadarabot csak jelentős áramköri átalakítással, áttervezéssel vagy alkatrész(ek) cseréjével vagy módosításával lehetett volna megfelelővé tenni.</p>

Az ajánlatkérők hangsúlyozták, hogy a VERTESZ Kft. által benyújtott mintadarab (szakmai ajánlat) körében mindösszesen 11 db hiányosságot/nem megfelelést állapítottak meg, melyek mind külön-külön, mind együttesen jelentős mértékű, egyedi részletkérdésnek nem tekinthető hibának minősülnek.

Az ajánlatkérők benyújtották részletes műszaki okfejtésüket is az egyes érvénytelenségi okokkal összefüggésben, melyben részletesen kifejtették valamennyi hiányosság/nem megfelelés műszaki aspektusait, melyet 2024. július 17. napján a Hatóság ellenőrzési eljárásában küldött a kezdeményezőnek.

87. Az ajánlatkérők álláspontja szerint a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján, valamint a műszaki leírás 13. oldalán előírtakra tekintettel nem lett volna lehetőség hiánypótlási felhívás kibocsátására, álláspontja szerint az érvénytelenségi okok körében meghatározott problémák jelentős, nem egyedi részletkérdésekre vonatkozó hibák.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiek alapulvételével a kezdeményezés 4. eleme tekintetében jogsértés hiányát kell megállapítani a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

88. Az ajánlatkérők az 5. kezdeményezési elem tekintetében nem vitatták azt a tényt, hogy a bírálati szakaszra vonatkozó összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatokat nem azok keletkezésekor töltötték fel az EKR-be, hanem kizárólag a kezdeményező felhívására került sor a feltöltésre 2024. június 4. napján (a 2024. június 7. napján lezárt „Dokumentumkezelés” eljárási cselekmény részeként a „KFF_ellenorzes_dokumentumai.zip” fájlba).

Az ajánlatkérők rögzítették, hogy az összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatok a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában keletkeztek (a bírálóbizottsági tagok részéről 2024. április 26., míg a döntéshozatalra jogosult által 2024. május 3. napján kerültek aláírásra) és azok a KFF rendelkezésére lettek bocsátva a közbeszerzési eljárás ellenőrzése során. Az ajánlatkérők 2024. május 14. napján az ún. FAIR rendszer elektronikus felületén (<https://sso.fair.gov.hu/>) a KFF rendelkezésére bocsátották a bírálati szakaszban keletkezett összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatokat, mely tényt a FAIR rendszerből exportált dokumentumlista 14. sora és a FAIR rendszerből készített képernyőmentés is igazolja.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint e kezdeményezési elem körében legfeljebb a 424/2017. Korm. rendelet 9. § (4) bekezdésének megsértése mérlegelhető. Az ajánlatkérők álláspontja szerint ebben az esetben sem merült fel az eljárás dokumentálását és szabályszerű lebonyolítását érintő aggály vagy érdeksérelem, mely tényre tekintettel – amennyiben a Döntőbizottság jogsértés megállapítását tartja indokoltnak – az ajánlatkérők kérték a bírság kiszabásának mellőzését.

89. Az ajánlatkérők a hivatalbóli kezdeményezés 6. eleme kapcsán nem vitatták a kezdeményező által előadott tényeket, miszerint a Comtech Kft. nem elkülönítetten töltötte fel az üzleti titokká nyilvánított dokumentumokat az EKR-be.

Az ajánlatkérők álláspontja szerint ugyanakkor e kezdeményezési elem körében legfeljebb a 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdésének megsértése mérlegelhető. Az ajánlatkérők álláspontja szerint ebben az esetben sem merült fel az eljárás dokumentálását és szabályszerű lebonyolítását érintő aggály vagy érdeksérelem, mely tényre tekintettel – amennyiben a Döntőbizottság jogsértés megállapítását tartja indokoltnak – az ajánlatkérők kérték a bírság kiszabásának mellőzését.

90. Az ajánlatkérők a 7. kezdeményezési elem tekintetében előadta, hogy érdemi védekezés előterjesztése nem szükséges a 6. kezdeményezési elem kapcsán előadottak alapján.

91. Az ajánlatkérők a VERTESZ Kft. érdekelt észrevételére vonatkozóan az alábbiakat adták elő:

92. Elsődlegesen cáfolták az érdekelt által a tárgyi közbeszerzési eljárás előzményei kapcsán és a tárgyi közbeszerzési eljárás lebonyolítása vonatkozásában az érdekelt által hivatkozottakat.

Rögzítették, hogy mind az előzetes piaci konzultáció keretében, mind a becsült érték meghatározását szolgáló indikatív ajánlatkérés keretében a tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki leírását gyakorlatilag 95%-ban közölték az ajánlatkérők, így 2022. december óta ismert volt a termékekkel szembeni minimális elvárások szinte teljes köre, különösen azon követelmények, melyek utóbb az érdekelt ajánlatának érvénytelenségéhez is vezettek. Az eltérések is kizárólag az eredeti követelmények egyértelműsítését/pontosítását szolgálták.

Az ajánlatkérők egy jól nyomon követhető fejlődési ív mentén (több eljárás tapasztalatai, előzetes piaci konzultáció) alakították ki a tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki leírásának minimumkövetelményeit és az értékelési szempontrendszer is. A tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki minimumkövetelményeinek meghatározásakor több, a piacon elérhető termékfejlesztés tulajdonságait is figyelembe vették, különös tekintettel arra, hogy nem „dobozos”, kész termékekről van szó egyik piaci szereplő esetében sem, hanem „összeszereléssel/fejlesztéssel” előállítható új/módosított termékekről.

Mindhárom előzetesen azonosított gazdasági szereplő ajánlatot nyújtott be a tárgyi közbeszerzési eljárásban, a Prolan Zrt. ajánlattevő és a VERTESZ Zrt. érdekelt is kellő körültekintéssel teljesíthette volna a műszaki leírás minimumkövetelményeit., különösen annak fényében, hogy 2022. decembere óta 95%-ban ismert közbeszerzési műszaki leírás tudatában (6 hónap időtartam), majd a felhívás megjelenése után eltelt időtartam (több mint 2 hónap időtartam) alatt nem állított össze az érdekelt teljeskörű mintadarabot, miközben azt állítja észrevételében, hogy legfeljebb 8 órás munkára lett volna szükség a mintadarabok megfelelővé tételére. Ez a számszerű összehasonlítás (8 hónap kontra 8 óra) is igazolja, hogy az érdekelt számára nem voltak teljesíthetetlenek a feltételek.

93. Az ajánlatkérők az érdekelt által az 1. kezdeményezési elemet érintő észrevétele körében kiemelték, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásra vonatkozó megállapítások helyett kizárólag általános joggyakorlati hivatkozásokkal él, melyek irrelevánsak a konkrét tényállás tükrében.

94. A 2. kezdeményezési elem tekintetében az érdekelt észrevétele kapcsán hangsúlyozták az ajánlatkérők, hogy a „Mintadarab ellenőrzési szempontok (Műszaki leírás melléklete” fájlban egyértelműen rögzítették azon szempontokat, melyeket az ajánlatkérők kizárólag maguk ellenőriznek a mintadarabokon, és jelölésre kerültek, melyeket „független szakértő által laborban történő bevizsgálás útján, Ajánlatkérővel közösen”. Tehát a vizsgálatot végző személyi kör és a helyszín előzetesen közölt eltéréséből is nyilvánvalóan fakadt az, hogy két szakaszra oszlott a mintadarabok – objektív és azonos szempontokon nyugvó – vizsgálata.

Az érdekelt tévesen rögzítette, hogy a „laborvizsgálat időszakok és vizsgálati időtartamok eltérésének lehetőségére az alapul szolgáló körülményekkel együtt (ideértve a laborkapacitásokat is)” már előzetesen utalnia kellett volna az ajánlatkérőknek. A Döntőbizottság joggyakorlata alapján, „egy érvénytelenné nyilvánítási indok fennállása is megalapozza az ajánlat érvénytelenségét” (a D.2/17/2024. sz. végzése), ezért az ajánlatkérők részéről – elkerülendő a laborvizsgálati költségek felesleges ajánlatkérői kifizetését – elegendő volt a Prolan Zrt. ajánlattevő és a VERTESZ Kft. érdekelt mintadarabjai esetében a legegyszerűbb módon vizsgálható minimumkövetelmények vizsgálata a laborvizsgálat alkalmával. Az ajánlatkérők fenntartották álláspontjukat, hogy a nyilvánvaló nem megfelelőségek (a Prolan Zrt. ajánlattevő esetében 16 db, míg az érdekelt esetében 10 db nem megfelelőség), olyan jelentős, nem egyedi részletkérdésnek minősülő hibák voltak, melyek a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján sem hiánypótolhatóak.

A közbeszerzési eljárásokban az ajánlatok valamennyi elemének bírálata eltérő időigénnyel bír az egyes ajánlatok körében (pl. hiányosságok számának eltérése, benyújtott dokumentumok száma és terjedelme), így előfordulhat a mintadarabok esetében is, hogy – objektív és nyilvánvaló szakmai indokokra visszavezethető módon – eltérő időtartam alatt kerül sor egyes bírálati cselekmények elvégzésére az egyes mintadarabok esetében, ugyanis az érdekelt által hivatkozott „egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód” kizárólag azt követeli meg, hogy valamennyi ajánlat ugyanazon előzetesen közölt objektív szempontrendszer alapján kerüljön elbírálásra. Az ajánlatkérők e követelménynek maradéktalanul megfelelően jártak el tárgyi közbeszerzési eljárásban.

95. A 4. kezdeményezési elem kapcsán az érdekelt által előadottak tekintetében az ajánlatkérők rögzítették, hogy egyezik a kezdeményező, az érdekelt és az ajánlatkérők álláspontja: a mintadarabok (is) részei voltak a szakmai ajánlatnak, következésképpen a mintadarabokra is irányadó a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti hiánypótlási korlát. Másrészt iratellenes az érdekelt észrevétele, ugyanis a mintadarabok több – érvénytelenségi okként megállapított – hiányossága körében a szakmai ajánlat részeként benyújtott dokumentumok nem tartalmaztak olyan információkat, melyek mentén helytálló lenne az érdekelt érvelése:

- az érdekelt észrevételében található táblázat első sorában rögzített („1., 3., 6. és 8. pont: Beépített 20kA biztosító előtti szigetetlen fémfelületek „A” és „D” modulokban”) érvénytelenségi ok tekintetében a szakmai ajánlat dokumentumai semmilyen információt nem tartalmaznak;
- a táblázat második sorában rögzített érvénytelenségi ok („2., 7., 9. és 10. pont: Kábeleket összefogó spirál hossza”) tekintetében a szakmai ajánlat dokumentumai semmilyen információt nem tartalmaznak;
- a táblázatban rögzített érvénytelenségi ok („4. pont, 1. kifogás: Az elosztószekrényben csak 3 kismegszakító van”) tekintetében az érdekelt által a szakmai ajánlata részeként benyújtott műszaki adatlap („Muszaki_adatlap.pdf” fájl) 5. oldala egyértelműen rögzíti, hogy csak „3 fázisú kismegszakító” található az A modulban, vagyis nem helytálló az érdekelt érvelése, hogy a mintadarab a szakmai ajánlat dokumentumainak módosítása nélkül lett volna hiánypótlatható;
- a táblázatban rögzített érvénytelenségi ok („4. pont, 2. kifogás: Lelakatolt szekrény ajtaja résnyire (...) kinyitható”) tekintetében a szakmai ajánlat dokumentumai semmilyen információt nem tartalmaznak.

96. Az ajánlatkérők arra vonatkozóan, miszerint az érdekelt észrevételében táblázatban bemutatta, mennyi időtartam lett volna szükséges az egyes hiányok pótlásához, hangsúlyozták, hogy a joggyakorlatban irreleváns az a tény, hogy egyébként „könnyen teljesíthető” követelményekről van-e szó vagy sem, kizárólag annak van jelentősége, hogy a hiányos/ellentmondásos ajánlati tartalom pótlása/tisztázása a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti korlátba ütközik-e vagy sem. Az ajánlatkérők megjegyezték, hogy egy 8 órás javítást/átalakítást igénylő hiánypótlás teljesítése hogyan minősülhetne nem jelentős, egyedi részletkérdésnek.

Az ajánlatkérők előadták, hogy az érdekelt észrevételében a táblázat „5. pont” tételnél maga ismeri be, hogy „a pályázati csomag leszállításkor átadott feszültségcsatlakozó valóban nem volt alkalmas olvadóbiztosító fogadására”. Az ajánlatkérők ennek kapcsán rögzítették, hogy az érdekelt nem a közbeszerzési dokumentumokban közölt helyen és a határidő lejártá után egy nap késedelemmel adta le a javított mintadarabot, ezért az ajánlatkérők kizárólag a határidőben és megfelelő helyen leadott eredeti mintadarabot vehették figyelembe a bírálat során.

97. Az ajánlatkérők utaltak arra, hogy álláspontjuk szerint a Döntőbizottságnak nincs hatásköre az érdekelt által hivatkozott Kbt. 137. § (4) bekezdése alapján a tárgyi eljárásban megkötött szerződés (keretmegállapodás) semmisségének megállapítására a Kbt. 145. § (3a) bekezdése és a Kbt. 165. § (2) bekezdés g)-h) pontjai alapján. Ezen álláspontot a Kúria is megerősítette a Kfv. 37.409/2023/10. sz. ítéletében is.

A Vertesz Elektronika Kft. érdekelt észrevétele

98. Az érdekelt az 1. kezdeményezési elem tekintetében előadta, hogy egyetért a hivatalbóli kezdeményezővel abban, hogy az ajánlatkérők a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az árandokolás kéresemben kötelesek lettek volna kitérni legalább az alábbi kérdésekre:

a) a Comtech Kft. 2022. novemberében benyújtott indikatív árajánlatával egyező mértékű ajánlati árat adott meg a 2023. augusztus 29. napján bontott ajánlatában, erre tekintettel kérdéses a korábbi indikatív ajánlati ár több, mint fél évvel későbbi tarthatóságát igazoló objektív körülmények igazolása.

b) a közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötésre kerülő 4+1 éves határozott időtartamú szerződés vonatkozásában a Comtech Kft. milyen árváltozással, költségváltozással számolt, ha ezek bármelyikével kalkulált egyáltalán.

Az érdekelt szerint a fenti mulasztások a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő árandokolás kéressel nem pótolhatóak. A Közbeszerzési Hatóság vonatkozó árandokolási útmutatójában foglaltakból következően megállapítható, hogy az ajánlatkérők az árandokolás kéresemben kiemelt tételek meghatározása mellett elmulasztották a fentiekben a)-b) pontokban hivatkozott lényeges körülményekre vonatkozó felhívás megfogalmazását, mely mulasztás kiegészítő árandokolás kéresem útján sem orvosolható (mivel az alapárandokolás kéresem képest tilalmazott módon új árandokolás kéresem képezne). Másrészt mivel az ajánlatkérőknek már az árandokolás kéresemben rendelkeznie kellett volna az a)-b) pontok szerinti körülményekre kiterjedő felhívásról, így amennyiben így járt volna el, akkor sem használhatná a kiegészítő árandokolás kéresem quasi hiánypótlási eszközként.

Az érdekelt szerint a fenti a)-b) pontokban megadott körülményekre kiterjedő, objektív, tényalapú indokolás és alátámasztás a teljes körű árandokolás részét kell, hogy képezze, ellenkező esetben ezen körülményekre nézve nem szolgáltat semmilyen, a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árandokolási adatot a Comtech Kft., amely nyilvánvalóan a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenséghez vezet. Hozzátette, hogy az ajánlattevő ténylegesen akkor képes teljes körű árandokolás benyújtására, ha az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti, minden fontos költségelemre és körülményre kiterjedő árandokolás kéresem küld részére. Az ajánlatkérők ez utóbbi kötelezettségüket elmulasztották, és ennek pótlására a közbeszerzési szerződés megkötésének tényére figyelemmel már nincs jogszerű lehetősége. A fentiekkel összefüggésben hivatkozott az érdekelt a Döntőbizottság releváns joggyakorlatára (D.203/28/2023., D.490/21/2022., D.22/26/2021., D.193/15/2020., D.194/7/2020., D.522/24/2019., D.209/9/2018., D.78/16/2018., D.18/27/2018., D.653/8/2017., D.776/16/2016., D.22/26/2021., D.321/16/2020., D.245/13/2022., D.454/12/2012., D.399/17/2022., D.506/9/2019.).

Az érdekelt szerint a keresztfinanszírozás tilalmának potenciális megsértése kapcsán, valamint a kirívóan alacsonynak tűnő fejlesztési költség vonatkozásában a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő árandokolást kellett volna kérnie az ajánlatkérőknek. Amennyiben ugyanis a keresztfinanszírozás potenciális megvalósulásának esélye mutatkozik, akár a minimális fejlesztési költség realitása, teljesíthetősége vonatkozásában kétely merül fel, úgy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő árandokolás mellőzése nyilvánvalóan jogszabálysértő ajánlatkérői mulasztás. Ezt támasztja alá a D.321/16/2020. határozat iránymutatása is.

99. Az érdekelt előadta, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdéséből levezethető az árandokolással kapcsolatos ajánlatkérői meggyőződési kötelezettség, mely az árandokolásra be nem nyújtott költségtételekről, vagy körülményekről szóló alátámasztás kapcsán a Kbt. 72. § (3) bekezdése

szerinti kiegészítő árándokolás lehetőségét kötelezettséggé képes konvertálni az ajánlatkérő oldalán. Jelen esetben is ekként kellett volna eljárnia az ajánlatkérőknek, mivel a fenti a)-b) pontokban részletezett körülmények ismerete nélkül objektíve képtelenség megalapozott döntést hozni az árándokolás elfogadhatósága és teljeskörűsége, objektivitása kérdésében. Ezen körülményekre vonatkozó ajánlattevői árándokolás ismeretének hiánya a szerződés teljesíthetőségét befolyásoló főkérdés igazoltságát veszélyezteti, mely ily módon alappal szolgáltatathat jogi municiót a Comtech Kft. ajánlatának érvénytelenné nyilvánításához. A fentiekre tekintettel az érdekelt egyetértett a hivatalbóli kezdeményező 1. kezdeményezési elemében foglalt jogsértéssel.

100. Az érdekelt a 2. kezdeményezési elem tekintetében előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatot képező mintadarabok tesztvizsgálatával kapcsolatosan a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdései szerinti alapelvekbe (verseny tisztasága, esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód, jóhiszeműség és tisztesség) ütköző módon, indokolatlanul diszkriminatív módon jártak el az ajánlatkérők a Prolan Zrt. és VERTESZ Kft. ajánlattevők hátrányára és a Comtech Kft. ajánlattevő előnyére, mivel ez utóbbinak lényegesen több idő állt rendelkezésére a tesztvizsgálatra való felkészülésre, továbbá a laborvizsgálat lefolytatására is.

Az érdekelt álláspontja szerint az ajánlatkérők nem közölték az ajánlattevőkkel a mintadarabok vizsgálati rendjét előzetesen teljesen transzparens módon, mivel a Comtech Kft. mintadarabjának vizsgálatát időben jól érzékelhető mértékben megelőzően lefolytatott laborvizsgálatok kapcsán az ajánlatkérő előzetes vizsgálati, bírálati lehetőségét nem rögzítette egyik közbeszerzési dokumentum sem. Márpedig az ajánlatkérők védekezése szerint a Vertesz Kft. és a Prolan Zrt. mintadarabjainak vizsgálatára az előzetes vizsgálat alapján levont ajánlatkérői következtetések figyelembe vételével allokált jóval rövidebb időintervallumot a Comtech Kft. mintadarabjának laborvizsgálati időtartamához képest. A laborvizsgálati időszakok és vizsgálati időtartamok eltérésének lehetőségére az alapul szolgáló körülményekkel együtt (ideértve a laborkapacitásokat is) már a közbeszerzési dokumentumokban utalni kellett volna az ajánlatkérőknek.

Bár a közbeszerzési joggyakorlat alapján az ajánlatkérő valóban nem köteles a belső folyamatok dokumentumait publikálni az EKR felületen, de amennyiben azok tartalma kihatással van az adott ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, akkor azok tartalmát legalább a jogorvoslati jog érvényesítéséhez szükséges mértékben köteles összefoglalni a közbeszerzési érvénytelenítési döntésről szóló tájékoztatásban, vagy legkésőbb az összegezésben.

Az érdekelt előadta, hogy a közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk, ez a rendelkezés az egész közbeszerzésben érvényesülő szabály. Mindezen alapelvi előírásokat bontja ki a Kbt. 50. § (4) bekezdése, amely általános jelleggel rögzíti, hogy az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek. A Kbt. alapelveiből következő elvárás az is, hogy az ajánlattevők számára az ajánlatkérő egyformán értelmezhető, egyértelmű és mindenre nézve azonos módon irányadó előírásokat rögzítsen. Hivatkozott a Döntőbizottság releváns gyakorlati iránymutatására (D.285/16/2023., D.351/23/2022., D.387/26/2021., D.322/17/2021.).

101. Az érdekelt a 3. kezdeményezési elem tekintetében előadta, hogy álláspontja szerint a laborvizsgálati jegyzőkönyveknek a keletkezésükhöz képest hónapokkal későbbi feltöltése (az EKR felületre) sérti a Kbt. 41. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó EKR Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontjában és 9. § (4) bekezdésében foglalt követelményeket.

102. A hivatalbóli kezdeményezés 4. eleme kapcsán az érdekelt a szakmai ajánlat részeként előírt mintadarabok hiánypótlathatósága kapcsán hivatkozott a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési eljárásában tett nyilatkozatában foglaltakra. Rögzítette, hogy az ajánlatkérők által 2024. március 6. napján kiküldött, érvénytelenítési tájékoztató 4-6. oldalain található 1-11. sz. alatt jelölt érvénytelenségi okok mindegyike esetében kijelenthető, hogy nem jelentős, javítható hiányosság, bemutatta, hogy mekkora időszükségletet igényel a javítás. Az érvénytelenségi okok a Kbt. 71. §-a alapján hiánypótlással korrigálható hiányosságnak tekintendők. A bírálati szakasz központi kérdése, ami egyúttal a legtöbb jogvitát okozza, hogy a mintapéldány hiánya, hiányossága milyen viszonyban áll az ajánlati kötöttség, a hiánypótlási lehetőség és az érvénytelenség kérdéskörével. A mintapéldánnyal összefüggésben kérdésként merülhet fel, hogy a határidőre beadott, de valamilyen hiányosságban vagy ellentmondásokban szenvedő mintapéldány a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlással, illetve felvilágosításkéréssel orvosolható-e figyelemmel a Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerinti korlátozásokra.

A Kbt. 71. § alkalmazásának lehetősége, kötelezettsége és tartalma attól függ, hogy mely jogintézmény részeként kéri az ajánlatkérő a mintapéldányt becsatolni és az ajánlati kötöttség megsértésével jár-e a hiány/hiányosság pótlása. A Kbt. 71. § (8) bekezdés megfogalmazásából kitűnik, hogy a hiánypótlási és felvilágosításkérési korlát a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum esetében áll fenn, amely megfogalmazás a szakmai ajánlat fogalmának kvázi megismétlése. Ennélfogva a korlátozások kifejezetten a szakmai ajánlattal összefüggésben állnak fenn. Így amennyiben a mintapéldány a szakmai ajánlat részeként jelenik meg, akkor az ajánlat egészének tartalma alapján kell dönteni. Elsődlegesen a Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerinti korlátozásokra tekintettel a mintapéldány jelentős/érdemi hibája/hiányossága nem hiánypótlható, a mintapéldány nem cserélhető le, nem javítható ki, mivel az az ajánlati kötöttség megsértését jelenti. A jelentős, érdemi hiba mindig a követelményektől és a hiba jellegétől függ, így minden esetben egyedileg kell megítélni, azaz az ajánlatkérőnek mérlegelnie kell, hogy a mintapéldány hibája összességében mekkora jelentőséggel bír. Ugyanakkor amennyiben az ajánlatban csatolt egyéb dokumentumokból (pl. gyártó/gyártmány/típus megnevezése, műszaki ajánlat, fénykép, prospektus, gyártói dokumentum alapján) egyértelműen megállapítható a megajánlás pontos tartalma és műszaki jellemzői – azaz a szakmai elvárásoknak megfelelés -, akkor a hiányos mintapéldány hiánypótlását biztosítani lehet. A hiánypótlás lehetősége adott abban az esetben, ha az ajánlatkérő a mintapéldány benyújtása mellett az ajánlathoz kötelezően csatolandóként előírta a mintapéldány leírását (bemutatását) tartalmazó dokumentumokat. Ebben az esetben ugyanis a szakmai ajánlatra, mint vállalásra (ezáltal a mintapéldányra is) vonatkozó adatokat ezek a dokumentumok tartalmazzák, az ajánlattevő ezekhez kötve van (ezen dokumentumok tartalmára áll be az ajánlattevő ajánlati kötöttsége), így a megfelelő mintapéldánynak a hiánypótlás keretében történő benyújtására – a Kbt. 71. § (8) b) pont szerinti dokumentumok módosítása nélkül vagy a megengedett jogszabályi keretek között történő módosítása mellett – a lehetőség fennáll.

Tekintettel arra, hogy egyrészt az érvénytelenségi okok mindegyike nem jelentős, könnyen javítható hiányosságnak minősül, másrészt a mintadarabok műszaki jellemzőire vonatkozó dokumentumok is benyújtásra kerültek az ajánlat részeként (különösen: Nyilatkozat a műszaki leírásnak, a szabványoknak és a jogszabályoknak való megfelelésről (összevont nyilatkozat); Ajánlati adatlap/műszaki adatlap; Részletes ártáblázat; A megajánlott termékek részletes műszaki leírása a műszaki dokumentációban előírtak szerint; Megfelelőséget igazoló gyártói adatlapok a műszerek dobozairól, a Rogowski tekercses szenzorról, a potenciáelosztókról, a kültéri szekrényről.), így a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerint az

utóbb részletezett dokumentumok módosítása nélkül a szakmai ajánlat részeként benyújtott mintadarabok hiánypótlathatók.

103. Az érdekelt rögzítette, hogy az érvénytelenségi okként megjelölt hiányosságok hiánypótlással történő korrigálása esetén a hiánypótlás az alábbi táblázatban megjelölt időszükséglettel bírt volna:

Az Érvénytelenítési Tájékoztatóban megjelölt hiányosságok	Potenciális hiánypótlás módja	Potenciális hiánypótlás időigénye
1., 3., 6. és 8. pont: Beépített 20kA biztosító előtti szigeteletlen fémfelületek "A" és "D" modulokban	Bár a szigetelés szükségessége vitatható, a 20kA biztosítót tartalmazó blokk, néhány óra alatt megszilárduló villamos szigetelőanyaggal kiönthető.	8 óra
2., 7., 9., és 10. pont: Kábeleket összefogó spirál hossza	Bár a spirálok hossza összenyomott állapotban megfelel az előírtaknak, azok egy csípőfogóval a helyszínen méretre szabható lett volna úgy, hogy az kinyújtott állapotban is elfogadható legyen az ajánlattevő számára	2 perc
4.pont, 1. kifogás: Az elosztószekrényben csak 3 kismegszakító van.	A szekrényben található sínre minden probléma nélkül rápatintható egy negyedik kismegszakító.	1 perc
4. pont 2. kifogás: Lelakatolt szekrény ajtaja résnyire (1..2 cm) kinyitható.	Egy megfelelően kialakított fémhevederrel, mint az a Comtech Kommunikáció-technika Korlátolt felelősségű társaság által leadott szekrényen is látható, megoldható, hogy a lelakatolt szekrény ajtaja résnyire se legyen nyitható.	8 óra
5. pont: A "D" modulhoz mellékelt feszültség csatlakozóba nem lehet biztosítóbetépet tenni.	A pályázati csomag leszállításkor átadott feszültségcsatlakozó valóban nem volt alkalmas olvadóbiztosító fogadására. Azonban ezt a problémát átadáskor észlelte a "VERTESZ" Kft. ajánlattevő is. A leadási határidő lejárt előtt a "VERTESZ" Kft. pótolta a hiányosságot és átadta az Ajánlatkérő számára egy megfelelő olvadóbiztosító fogadására alkalmas feszültségcsatlakozót. Ezt átvételi elismervény bizonyítja.	0 másodperc
11. pont: Kommunikációs protokoll részletes leírása nem került benyújtásra.	Mivel készülék teljesen szabványos protokollt használ, melynek leírása publikus, díjmentesen hozzáférhető, elegendőnek kell lennie a szabvány hivatkozásnak, melyet az Ajánlatkérő számára elküldött a "VERTESZ" Kft.	0 másodperc

Utalt az érdekelt a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet műszaki egyenértékűségi követelményt előíró 46. § (2), (4), (5) bekezdéseire.

104. Az érdekelt az 5. kezdeményezési elem tekintetében előadta, hogy álláspontja szerint az összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozatoknak a keletkezésükhöz képest későbbi időpontban történő feltöltése (az EKR felületre) sérti a Kbt. 41. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontjában és 9. § (4) bekezdésében foglalt követelményeket.

105. A 6. kezdeményezési elem tekintetében az érdekelt előadta, hogy az üzleti titoknak minősített, de ezzel szemben a vonatkozó EKR funkcióval üzleti titokká nem minősített, és így elkülönítetten nem kezelt áraindokolási dokumentumok sértik a Kbt. 44. § (1) bekezdését és EKR Korm. rendelet 11. § (4) bekezdését. Ajánlatkérői mulasztás, hogy a fenti ellentmondás kapcsán nem kértek az ajánlatkérő a Kbt. 71. § szerinti felvilágosítást és/vagy azt követően a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlást. Ez a jogsértő mulasztás a szerződéskötés tényére tekintettel utólag nem reparálható jogszabálysértés, mely a közbeszerzési döntőbizottsági joggyakorlat (D.340/25/2023., D.129/22/2023.) alapján a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti formai okra alapított érvénytelenség elégséges indoka:

106. Az érdekelt egyetértett a 7. kezdeményezési elemben rögzítettekkel.

107. Az érdekelt a fentiek alapján kérte a Comtech Kft. érvénytelen ajánlatára és a közbeszerzési szerződés megkötésének tényére tekintettel, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg a Kbt. 137. § (4) bekezdése és a Ptk. 6:95. §-a szerinti, jogszabályba (Kbt.) ütköző tilos szerződés semmisségét.

Az érdekelt utalt a Döntőbizottság hivatalból kiterjesztendő vizsgálatára, ismertette álláspontját a közbeszerzési eljárást megelőző és az alatti ajánlatkérői magatartás kapcsán.

A Comtech Kft. érdekelt észrevétele

108. A Comtech Kft. érdekelt előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményező által megjelölt jogsértések nem adnak alapot a közbeszerzési eljárás eredményeképpen létrejött szerződés semmisségének a megállapítására.

109. Hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérők által előadottakkal egyetért.

Rögzítette, hogy az 1. kezdeményezési elem tekintetében, hogy az indikatív ajánlat és a hivatalos árajánlat benyújtása között a Comtech Kft. folyamatosan azon dolgozott, hogy optimalizálja a költségszerkezetét, ennek is köszönhető, hogy fél évvel később is tartható ugyanaz az ár.

A 2. kezdeményezési elem tekintetében rögzítette, hogy követte az ajánlatkérők által előírt eljárásrendet, mely számára egyértelmű volt.

A 3.-7. kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérők elismerték az adminisztratív hiányosságot, mindazonáltal ezáltal sem sérült átláthatósági vagy egyéb érdek.

A továbbiakban a Comtech Kft. érdekelt a VERTESZ Kft. által a tárgyi közbeszerzési eljárás előzményeként állítottakat cáfolta, köztük rögzítette, hogy tárgyi műszaki specifikáció már a VERTESZ Kft. által elnyert „KÖF transzformátor mérőrendszer” közbeszerzési dokumentációjában szerepelt, így már 2021-ben is a rendelkezésére állt minden szereplőnek.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

110. Az ajánlatkérő tárgybani közbeszerzési eljárását a 2023. június 15. napján feladott hirdetésménnyel indította meg, így a jogorvoslati eljárásban az akkor hatályos Kbt. szabályai alkalmazandók.

111. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jogorvoslati eljárás során a hivatalbóli kezdeményezésben előadott kezdeményezési elemek körében jár el, az eljárás hivatalbóli kiterjesztése nem volt indokolt.

112. A hivatalbóli kezdeményezés 1. elemében azt kérte vizsgálni a hivatalbóli kezdeményező, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdését az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokoláskérés során.

113. A Döntőbizottság e körben vizsgálta a Comtech Kft. érdekelt ajánlati ára vonatkozásában benyújtott indokolását is, melyet az érdekelt üzleti titokká nyilvánított. A Döntőbizottság ennek figyelembevételével járt el, az érdekelt indokolása ezért a jogorvoslati eljárásban, így a határozatban nem szerepel.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 27. § (2) bekezdés szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

114. Az 1. kezdeményezési elem vizsgálatához kapcsolódó jogszabályi rendelkezések a következőket rögzítik:

A Kbt. 69. § (1)-(3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 72. § (1) - (3), (5)-(6) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
 e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(5) Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

(6) Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte. Az ezen okból érvénytelen ajánlatokról az ajánlatkérő köteles tájékoztatni – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – az Európai Bizottságot.

115. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérőknek az indokoláskérés során, de legkésőbb a kiegészítő indokolásadásra való felhívásban rá kellett volna kérdeznie azon körülményre, hogy a Comtech Kft. ajánlati ára megegyezett a 2022. novemberi indikatív árával, a 2023. évi magas infláció és a 48 hónapra (+12 hónappal meghosszabbítható) kötendő keretszerződés hatására az érdekelt ajánlati árára.

Az érdekelt indokolása kapcsán a hivatalbóli kezdeményező arra hivatkozott, hogy rá kellett volna kérdeznie a fedezet tartalmára, fejlesztési költségekre, a támogatásra, a fejlesztési támogatás kapcsán keresztfinanszírozásra hivatkozott.

116. Az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során köteles megvizsgálni az ajánlatokat, hogy azok megfelelnek-e az ajánlatkérő által tett előírásoknak és jogszabályokban foglaltaknak. Az ajánlatkérő a bírálat során köteles a Kbt. 72. §-a szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Ennek keretében köteles írásban indokolást, a lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat kérni, ha az ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz.

Tárgybani ügyben az ajánlatkérők ezen, a Kbt. 72. § (1) bekezdésben rögzített kötelezettségüknek eleget tettek. Megállapították és rögzítették, hogy a Comtech Kft. érdekelt ajánlati ára aránytalanul alacsony, ezért felhívták az érdekeltet, hogy nyújtson be indokolást, adjon a lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat. Az ajánlatkérők indokolásadásra vonatkozó felhívásukban részletesen ismertették a vonatkozó jogszabályi környezetet, a kialakult joggyakorlatot és megjelölték, hogy mely szempontok szerint, mely tételek tekintetében várnak megalapozó, alátámasztó adatokat, objektív indokolást az érdekelttől. A Kbt. nem rögzíti, hogy milyen kérdéseket tegyen fel, mely elemekre vonatkozóan kérjen indokolást az ajánlatkérő, mert ez az adott közbeszerzési eljárás tárgyától, lényeges körülményeitől függ. Az ajánlatkérő maga ítélheti meg, hogy mely körülmények fontosak, lényegesek, amelyeket kifejezetten kiemel az indokolásadásra való felhívásban, mert lényeges, hogy az ajánlattevő ezen körülményekre kitérjen az indokolásban.

Tárgybani esetben az ajánlatkérők indokolásadásra való felhívása kellően konkrét volt, a Kbt. előírásainak megfelelt. A hivatalbóli kezdeményező által hivatkozottak, miszerint az

indokolásadásra vonatkozó felhívásban az ajánlatkérőknek rá kellett volna kérdeznie kifejezetten azon szempontokra, hogy a Comtech Kft. ajánlati ára megegyezett a 2022. novemberi indikatív árával, a 2023. évi magas infláció és a 48 hónapra (+12 hónappal meghosszabbítható) kötendő keretszerződés összefüggésére az ajánlati árral, ezek olyan körülmények, amelyek magát az indokoláskérést alapozzák meg. Az, hogy az ajánlatkérők ezen körülményeket kifejezetten nem tüntették fel az indokoláskérésben, az önmagában jogsértés megállapítását nem alapozza meg, mivel az indokoláskérési kötelezettségüknek eleget tettek, abban részletes adatokat, indokolást kértek az ajánlati árra vonatkozóan az érdekelttől megjelölve az egyes árelemeket. Az, hogy az indokoláskérésében más kéréseket, más árelemeket emeltek ki az ajánlatkérők, mint amire a hivatalbóli kezdeményező hivatkozik, az nem ütközik a Kbt. 72. § (1) bekezdésébe.

117. A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokoláskérés vonatkozásában való vizsgálat tekintetében pedig rögzíthető, hogy azt követeli meg az ajánlatkérőtől a jogszabályi előírás, hogy az indokolás vizsgálatát követően, mely során objektív alapú adatokat, számítást, a gyártási folyamat módszerének gazdaságosságára, az ajánlattevő kivételesen előnyös körülményeire vonatkozó indokolást vehet figyelembe, ha az indokolásban foglaltak elfogadhatósága kétséges, akkor köteles kiegészítő indokolást kérni az ajánlattevőtől az indokolás elfogadhatóságának a megítéléséhez az ajánlatkérőtől.

Tárgybani esetben az érdekelt konkrét adatokkal, számításokkal mutatta be, hogy ajánlati ára milyen költségeket tartalmazott. A felmerülő költségeket részletesen, az inflációval való kalkulációjának módját, kivételesen előnyös körülményeit bemutatta táblázatokba rendezve. Az ajánlatkérők által kért adatok mindegyikét ismertette. Ezen indokolás, kalkuláció az ajánlati ár lényegi elemeit részletesen bemutatta, mely alapján az ajánlatkérőknek a kalkuláció elfogadhatósága nem volt kétséges, alátámasztotta az ajánlati árat. Így az indokolásban foglalt adatok indokát adták azon körülményekre vonatkozóan is, hogy a 48 (+12) hónapra vonatkozó keretmegállapodás alatt a költségek hogy alakulnak, hogy az inflációval hogy számolt az érdekelt, hogy a 2022. novemberi indikatív árajánlatával megegyező ajánlati ára tartalmazza-e a költségeket. Azzal, hogy az indokolásban részletesen bemutatta az ajánlati ára kalkulálásakor figyelembe vett költségeket, kedvező körülményeket, ezáltal a megadott adatokkal alátámasztotta ajánlati árát, azzal a hivatalbóli kezdeményező által felvetett körülményekre vonatkozó kételyt is feloldotta. Így tárgybani ügyben nem volt megállapítható, hogy az ajánlatkérőknek kifejezetten ezen kérdéseket tartalmazó további kiegészítő indokolást kellett volna kérniük.

118. A hivatalbóli kezdeményező az érdekelt indokolása kapcsán hivatkozott a fedezet fogalmának tisztázására, a fejlesztési támogatás tisztázására. A Döntőbizottság meglátása szerint az ajánlatkérők az indokolást korábbi tapasztalataikra támaszkodva, ismerte a tárgybani beszerzésre vonatkozó piaci árakat tudták megítélni és értékelni az indokolásban foglaltakat. Az ajánlatkérők összehasonlító táblázatban bemutatták a tárgybani beszerzés kapcsán megtett ajánlati ár viszonyát a korábbi hasonló árubeszerzéseikhez képest, mely szerint az érdekelt árai magasabbak a korábbi beszerzések egységáránál. Az ajánlatkérők ellenőrizték az érdekelt által az indokolásban hivatkozott támogatás tényét, tartalmát is. Mindezek ismeretében értékelték az érdekelt által az indokolásban megjelölt adatokat a fedezet és fejlesztési támogatás vonatkozásában és nem volt kétséges az indokolásban megadott adatok összességét értékelve.

A keresztfinanszírozás fennálltát az érdekelt indokolása tekintetében a hivatalbóli kezdeményező nem támasztotta alá, önmagában a fejlesztési támogatás felhasználása nem jelent keresztfinanszírozást.

Az érdekelt indokolásában kalkulált inflációs költséggel. Továbbá a szerződéstervezet rögzíti, hogy évente egyszer árkövetés kezdeményezésére van lehetőség.

119. A fentiek alapján, mivel az érdekelt az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő, összefüggő, részletes indokolást nyújtott be, melyeket összeségében értékelve alátámasztotta ajánlati árát, a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott további tisztázó kérdések feltevését nem ítélte szükségserűnek a Döntőbizottság, ezért ezen kérdések tekintetében a kiegészítő indokolás kérés elmaradását nem tartotta jogsértő magatartásnak. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2024. szeptember 12. napján kelt az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos Útmutatójának 2. pontja is rögzíti, hogy az arányosság elvére figyelemmel az ár vizsgálata során az ajánlatkérőnek a költségösszetételt és nem a költségtervezés módját, az alvállalkozói árazási technikát kell vizsgálnia.

120. A Döntőbizottság a fentiekben kifejtettek szerint az ajánlatkérőkkel szemben nem látta megalapozottnak jogsértés megállapítását a hivatalbóli kezdeményezés 1. elemében előadottak alapján. Ezen kezdeményezési elem körében ezért jogsértés hiányát állapította meg.

121. A 2. kezdeményezési elem tekintetében a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 2. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott annak kapcsán, hogy az ajánlatkérők nem tájékoztatták az ajánlattevőket annak indokáról, hogy az ajánlattevők által benyújtott mintadarabokat miért eltérő időpontban, eltérő időtartamban vizsgálta.

122. A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

123. Az ajánlatkérők 2024. január 9. napján tájékoztatták az ajánlattevőket, hogy a Prolan Zrt. és a VERTESZ Kft. által benyújtott mintadarab laborban történő bevizsgálása 2024. január 15. napján 1,5-1,5 óra időtartamban történik. Rögzítették az ajánlatkérők, hogy a Comtech Kft. időpontja még szervezés alatt áll. Majd 2024. február 2. napján tájékoztatták az ajánlattevőket, hogy a Comtech Kft. által benyújtott mintadarab laborban történő bevizsgálása 2024. február 8. napján 9-18 óra között történik, opcionálisan 2024. február 9. napján folytatódik.

124. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményező nem azt sérelmezte, hogy a mintadarabok laborban való vizsgálatát az ajánlatkérők különböző időpontokban, időtartamban végezték el, hanem azt kifogásolta, hogy az időpont választásának indokáról nem tájékoztatták az ajánlattevőket, ezzel alapvető jogsértést valósítottak meg.

125. A Döntőbizottság a fentiek vizsgálata kapcsán rögzíti, hogy az ajánlatkérők által kötelezően elvégzendő eljárási cselekményeket a Kbt. rögzíti. A Kbt. előírja az ajánlatkérők számára, hogy a közbeszerzési eljárás során végzett eljárási cselekményekről tájékoztassák az ajánlattevőket.

Tárgybani esetben az ajánlatkérők meghatározták a közbeszerzési dokumentumokban a mintadarabok vizsgálatának rendjét, ennek keretében rögzítették, hogy a benyújtott mintadarabokat az ajánlattevő jelenlétében, laborban (is) fogják vizsgálni, a tesztelést megelőzően tájékoztatni fogják az ajánlattevőket a tesztelés helyéről, időpontjáról.

Az ajánlatkérők tárgybani közbeszerzési eljárásban ezen előírásnak megfelelően előzetesen írásban tájékoztatták az ajánlattevőket a tesztelés helyéről, időpontjáról és biztosították az ajánlattevőknek a személyes részvételt a tesztelésen, a laborban.

A Kbt. tételes rendelkezései – ahogy a hivatalbóli kezdeményező is rögzíti - nem írják elő az ajánlatkérők számára, hogy kötelesek megindokolni az ajánlatok bírálata során tett egyes lépéseik körülményeit az ajánlattevők számára, tárgybani esetben azt, hogy indokolják meg az ajánlattevők számára a mintadarab vizsgálati időpontjának, időtartamának megválasztását. Kifejezett Kbt.-beli kötelezés, előírás hiányában tételes jogsértés megállapítása nem megalapozott, azonban a Döntőbizottság alapvető jogsértés megvalósítását sem látta megalapozottnak. A verseny tisztaságát, nyilvánosságát, átláthatóságát biztosították azzal az ajánlatkérők, hogy rögzítették a közbeszerzési dokumentumokban a mintadarabok vizsgálatának módját, menetét. Ezen előírásoknak megfelelően tájékoztatták az ajánlattevőket előzetesen a mintadarabok vizsgálatának időpontjáról, időtartamáról, helyéről. Annak indokolása, hogy miért a meghatározott időpontban, időtartamban, helyen történik a mintadarab vizsgálata, túlmutat az ajánlatkérők kötelezettségein. Ezen kötelezettség alapvetően sem vezethető le. Az ajánlattevők a vizsgálati időpont választására vonatkozó indokolás hiányában nem voltak korlátozva jogaik gyakorlásában, a közbeszerzési eljárás alatt személyesen részt vehettek a laborvizsgálaton, ezáltal megismerhették a vizsgálat megállapításait is, továbbá az ajánlattevők nem voltak akadályoztatva a jogorvoslati joguk gyakorlásában sem, akár előzetes vitarendezési kérelem formájában rákérdezhettek az ajánlattevők az időpont, időtartam meghatározásának körülményeire. A VERTESZ Kft. nyújtott is be 2024. március 11. napján e kérdésre is kiterjedő előzetes vitarendezési kérelmet, melyre vonatkozó ajánlatkérői válaszban az ajánlatkérők tájékoztatták a vizsgálati időpont választást indokoló körülményekről.

126. A Döntőbizottság a fentiek alapján nem állapított meg a 2. kezdeményezési elem kapcsán alapvető jogsértést, mert nem látta megalapozottnak azt, hogy sérült a verseny tisztasága, átláthatósága, nyilvánossága azáltal, hogy az ajánlatkérők kifejezetten nem tájékoztatták az ajánlattevőket a mintadarabok vizsgálati időpont választását indokoló körülményekről.

127. A 3. kezdeményezési elem kapcsán a hivatalbóli kezdeményező sérelmezte, hogy az ajánlatkérők az ajánlattevők által benyújtott mintadarabok vizsgálatáról szóló jegyzőkönyvet a hivatalbóli kezdeményező felhívására töltötték fel az EKR-be, míg ezt maguktól kötelesek lettek volna feltölteni, továbbá nem külön dokumentumként töltötték fel, csak közvetetten. E körben jogsértésként megjelölte a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 41. § (5) bekezdését, a 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontját és 9. § (4) bekezdését. Másodlagosan, amennyiben tételes jogszabályhely megsértését nem látná megállapíthatónak a Döntőbizottság, akkor az átláthatóság, nyilvánosság alapvető megsértését jelölte meg a hivatalbóli kezdeményező.

128. A figyelembe veendő jogszabályhelyek a következők:

A Kbt. 41. § (5) és (7) bekezdése:

(5) Az ajánlatkérő a (3)–(4) bekezdés szerinti esetekben is köteles az EKR útján nyilvánosan közzétenni vagy az EKR-ben rögzíteni mindazon hirdetményeket és adatokat, amelyek közzétételére e törvény vagy végrehajtási rendelete alapján köteles. Amennyiben a 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján lefolytatott eljárás a tárgyalások megkezdésével indul, az ajánlatkérő köteles – amint az a rendkívüli sürgősséget előidéző helyzetben ésszerűen

lehetséges, de – legkésőbb az eljárás lezárását követően az EKR-ben rögzíteni az eljárás előkészítése és lefolytatása során megtett intézkedésekről és döntésekről – ideértve a tárgyalásokat is – készített dokumentumokat.

(7) Az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlásának módjáról kormányrendelet rendelkezik, amely e törvény rendelkezéseitől az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlása miatt szükséges mértékben eltérhet.

A Kbt. 43. § (1)-(2) bekezdése:

(1) Az ajánlatkérő köteles az EKR-en keresztül a Közbeszerzési Hatóság által működtetett nyilvános elektronikus szerződéstárban (a továbbiakban: CoRe), valamint az EKR-ben közzétenni

a) a 9. § (1) bekezdés h)–j) pontjának, valamint a 12. § (1)–(5) bekezdésének alkalmazásával megkötött szerződéseket a szerződéskötést, valamint a szerződésmódosításokat a szerződés módosítását követően haladéktalanul;

b) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéseket a 37. § (1) bekezdés h) pontja szerinti hirdetmény megjelenését – a 37. § (4) bekezdése szerinti hirdetménnyel érintett szerződések esetében a szerződéskötést – követően haladéktalanul, valamint a szerződésmódosításokat a 37. § (1) bekezdés j) pontja szerinti hirdetmény megjelenését követően haladéktalanul;

c) a szerződés teljesítésére vonatkozó következő adatokat:

ca) hivatkozást a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményre (hirdetmény nélkül induló eljárások esetében felhívásra),

cb) a szerződő felek megnevezését,

cc) azt, hogy a teljesítés szerződésszerű volt-e,

cd) a szerződés teljesítésének az ajánlatkérő által elismert időpontját, valamint

ce) az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját és a kifizetett ellenszolgáltatás értékét a szerződés mindegyik fél – támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során a kifizetésre köteles szervezet – által történt teljesítését követő harminc napon belül.

(2) Az ajánlatkérő köteles az EKR-ben közzétenni

a) a közbeszerzési tervet, valamint annak módosítását az elfogadást követően haladéktalanul;

b) az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos 80. § (2) bekezdése szerinti adatokat az előzetes vitarendezési kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul;

c) a részvételi jelentkezések és az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, a részvételre jelentkezőknek vagy az ajánlattevőknek való megküldéssel egyidejűleg;

d) a 103. § (6) bekezdés és 115. § (7) bekezdés szerinti dokumentumokat;

e) a szerződés teljesítésébe bevont alvállalkozóval összefüggő következő adatokat:

ea) az alvállalkozó megnevezését, adószámát, a közbeszerzésnek azt a részét, amelynek teljesítéséhez az alvállalkozót az ajánlattevő igénybe kívánja venni, az alvállalkozói teljesítés várható százalékos arányát az ajánlattevői teljesítésen belül, valamint az ellenszolgáltatás alvállalkozói szerződésben meghatározott értékét az alvállalkozó nyertes ajánlattevő általi bejelentését követő harminc napon belül, továbbá

eb) az alvállalkozói teljesítés tényleges százalékos arányát az ajánlattevői teljesítésen belül, az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját és a kifizetett ellenszolgáltatás értékét az (1) bekezdés c) pontja szerinti adatok rögzítésével egy időben.

A 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontja és 9. § (4) bekezdése:

2. § (1) Az ajánlatkérő a Kbt. 31. § (5) bekezdése és 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti esetekben is köteles

d) az EKR-ben az erre szolgáló felületen az eljárás teljes iratanyagát utólag rögzíteni.

9. § (4) Az ajánlatkérő – az ellenőrzésre jogosult hozzáférése és az eljárás iratainak az EKR-ben való elektronikus megőrzése érdekében – köteles az eljárás előkészítése körében a Kbt. 28. § (2) és (4) bekezdése alkalmazása során keletkezett iratokat, valamint a részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálata és értékelése során keletkezett dokumentumokat vagy azok egyszerű elektronikus másolatát az EKR-be (különösen bírálóbizottsági jegyzőkönyvek, bírálati lapok, értékelés dokumentumai) is feltölteni az adott eljárás dokumentumai közé.

129. A fentiekben idézett szabályok alapján a közbeszerzési eljárások dokumentálása az EKR-ben történik a Kbt.-ben rögzített előírások szerint. A Kbt. 41. § (5) bekezdése előírja, hogy a Kbt.-ben vagy a végrehajtási rendeletben meghatározott hirdetményeket, adatokat kell az EKR útján nyilvánosan közzétenni vagy az EKR-ben rögzíteni. A Kbt. 43. §-a rögzíti, hogy mely közbeszerzési dokumentumokat mely határidőig kell az EKR-ben közzétenni. Ezek között nem szerepel a mintadarabok vizsgálatáról készült jegyzőkönyv.

130. A 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontja előírja az ajánlatkérőknek, hogy kötelesek az EKR-ben az eljárás teljes iratanyagát utólag rögzíteni. Ezen kötelezés az ajánlatkérők számára utólagos rögzítést ír elő az EKR-ben a közbeszerzési eljárás teljes iratanyagát illetően. Ezen Korm. rendelet 9. § (4) bekezdése szerint az ajánlatkérőknek, az ellenőrzésre jogosult hozzáférése és az eljárás iratainak az EKR-ben való elektronikus megőrzése érdekében, kötelessége az ajánlatok bírálata és értékelése során keletkezett dokumentumokat az EKR-be (különösen bírálóbizottsági jegyzőkönyvek, bírálati lapok, értékelés dokumentumai) is feltölteni az adott eljárás dokumentumai közé.

Az ajánlatkérők tehát kötelesek az ajánlatok bírálata során keletkezett dokumentumokat, ebbe tartozik a tárgyban mintadarabok vizsgálatáról készült jegyzőkönyv is, az EKR-be feltölteni az adott közbeszerzési eljárás dokumentumai közé. Nem rögzít a Korm.rendelet e körben határidőt. Az EKR-be való feltöltés azt a célt szolgálja, hogy az ellenőrzésre jogosult hozzáférjen az irathoz és az eljárás iratai az EKR-ben megőrzésre kerüljenek.

131. A fenti szabályok alapján az ajánlatkérőknek az ajánlatok bírálata során keletkezett dokumentumokat fel kell tölteni az EKR-be. Tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérők az ajánlatban benyújtott mintadarabok vizsgálati jegyzőkönyveit feltöltötték az EKR-be a közbeszerzési eljárás dokumentumai közé 2024. június 21. napján, mely eljárási cselekményt 2024. június 28. napján zárták le. A 424/2017. Korm. rendelet nem rögzít határidőt, hogy mely határidőben kell feltölteni a bírálati dokumentumokat az EKR-be. Nem releváns az EKR-be való feltöltés tekintetében az sem, hogy felhívásra tölti-e fel az ajánlatkérő az iratot vagy magától és az sem, hogy külön dokumentumként tölti-e fel vagy közvetetten.

A hivatalbóli kezdeményező ezen körülményeket sérelmezte és kérte vizsgálni, azonban mivel ezen körülményekre vonatkozóan a Kbt. és a 424/2017. Korm. rendelet nem rögzít kifejezetten kötelezést, így a Döntőbizottság ezen körülmények tekintetében nem állapította meg a hivatalbóli kezdeményező által megjelölt jogsértéseket. Továbbá a Döntőbizottság alapvető jogsértést sem állapított meg, nem látta az átláthatóság, nyilvánosság alapelveinek a megsértését a vonatkozásban, hogy az ajánlatkérők felhívásra töltötték fel a vizsgálati jegyzőkönyvet az EKR-be, nem maguktól és hogy külön dokumentumként töltötték-e fel vagy közvetetten. A Kbt. és a 424/2017. Korm. rendelet vonatkozó szabályai nem rögzítenek határidőt az ajánlatok bírálata során keletkezett dokumentumoknak az EKR-be való feltöltésére vonatkozóan, az ajánlatkérők feltöltötték a vizsgálati jegyzőkönyveket az EKR-be annak érdekében, hogy az ellenőrzésre jogosult hozzáférése és az eljárás iratainak az EKR-ben való elektronikus megőrzése biztosított legyen.

132. Mindezek alapján a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 3. eleme tekintetében jogsértés hiányát állapította meg.

133. A 4. kezdeményezési elem kapcsán a hivatalbóli kezdeményező sérelmezte, hogy a Prolan Zrt. és VERTESZ Kft. esetében a mintadarabban kapcsolatban az ajánlatkérők nem rendeltek el hiánypótlást, mert a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti keretek között pótolhatók a hibák, hiányosságok. A kezdeményező szerint mindkét ajánlattevő ajánlatában az érvénytelenség okaként megjelölt olyan hiányosságok voltak, melyek nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibák, melyek hiánypótlás során pótolhatóak. Jogsértésként a Kbt. 71. § (1) bekezdését és 69. § (1)-(2) bekezdését jelölte meg.

134. Az irányadó jogszabályok a következők:

A Kbt. 3. § 37. pontja szerint:

E törvény alkalmazásában:

37. szakmai ajánlat: a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 71. § (1), (3), (7) és (8) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat – ideértve a 69. § (4)–(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is – módosítani és kiegészíteni is lehet.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)–(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy

törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint:

(11) A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

135. Az ajánlatkérők a Műszaki leírásban előírták, hogy az ajánlat részeként a műszaki leírásban előírtaknak megfelelő működőképes mintadarabot kell benyújtania az ajánlattevőknek az ajánlattételi határidőig, melynek hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi. A Prolan Zrt. és VERTESZ Kft. nyújtott be mintadarabot, azonban az ajánlatkérők megállapították, hogy az számos műszaki előírásnak nem felelt meg.

136. Az nem volt vitatott a hivatalbóli kezdeményező és az ajánlatkérők között, hogy szakmai ajánlatnak minősülnek a tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlattevők által benyújtott mintadarabok. A mintadaraboknak az ajánlatkérők által a közbeszerzési dokumentumokban, a műszaki leírásban meghatározott műszaki specifikációnak kellett megfelelnie, amelyet az ajánlatkérők vizsgáltak az ajánlatok bírálata során. A mintadarab tehát a beszerzés tárgyára, a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben rögzített ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat, szakmai ajánlat. Ezen szakmai ajánlatra, így a mintadarabra vonatkozóan az ajánlattételi határidő lejártától beáll az ajánlati kötöttség, az ajánlattevő szakmai ajánlatához kötve van.

Az ajánlatkérők megállapították, hogy a Prolan Zrt. és VERTESZ Kft. által benyújtott mintadarab az ajánlati kötöttség beálltakor nem felelt meg több, kötelezően előírt műszaki paraméternek, a mintadarab módosítása, kiegészítése lényeges, jelentős hiánynak tekintendő.

A mintadarab műszaki hiányosságainak, hibáinak hiánypótlására vonatkozó hivatalbóli kezdeményezői hivatkozással a Döntőbizottság nem ért egyet. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak a nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható.

Tárgybani esetben az ajánlattevők által benyújtott mintadarabok kapcsán az ajánlatkérők által megjelölt műszaki hiányosságok nem voltak egyediek, az ajánlatkérők a Prolan Zrt. esetében 16 pontban rögzítettek műszaki nem megfelelést a mintadarab kapcsán, a VERTESZ Kft. esetében 11 pontban jelöltek meg műszaki hiányosságot. A mintadarabok kapcsán ezen nagy számú műszaki előírásnak való nem megfelelés már önmagában a számossága miatt nem egyedi, hanem jelentős hiánynak, hibának minősül, mely nem hiánypótolható. Továbbá az ajánlatkérők által a két ajánlattevő mintadarabja kapcsán megállapított műszaki hiányosságok érdemi, jelentős műszaki hibák, hiányosságok, nem részletkérdésre vonatkozó hibák, így hiánypótlással pótolni a két ajánlattevő esetében az ajánlatkérők által megjelölt műszaki előírásoknak való nem megfeleléseket nem lehet. Ezen megállapítást igazolják a VERTESZ Kft. által az észrevételében megjelöltek, mely bemutatta, hogy mely ajánlatkérők által megállapított hiány hány óra, perc alatt javítható ki, melyek között egyes műszaki hiányok pótlása esetén 8 órát jelölt meg.

137. A fentiek alapján rögzíthető, hogy a mintadarab kapcsán a Prolan Zrt. esetében 16 pontban rögzített műszaki hiányosság, a VERTESZ Kft. esetében 11 pontban megjelölt műszaki hiányosság nem hiánypótolható hiányosság a vonatkozó jogszabályok alapján, így az ajánlatkérők nem követtek el jogsértést, amikor ezen ajánlattevőket nem hívták fel

hiánypótlásra a mintadarabok műszaki előírásoknak való nem megfelelése körében, hanem érvénytelenné nyilvánították ajánlatukat.

A Döntőbizottság ezért a 4. kezdeményezési elem körében jogsértés hiányát állapította meg.

138. Az 5. kezdeményezési elem kapcsán azt sérelmezte a hivatalbóli kezdeményező, hogy az ajánlatkérők által a bírálattal kapcsolatos összeférhetlenségi nyilatkozatok egy dokumentumcsomag részeként kerültek az EKR-be feltöltésre, a kezdeményező ellenőrzését követően közvetetten, nem az ajánlatkérő által magától feltöltve. E körben jogsértésként megjelölte a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 41. § (5) bekezdését, a 424/2017. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontját és 9. § (4) bekezdését. Másodlagosan, amennyiben tételes jogszabályhely megsértését nem látná megállapíthatónak a Döntőbizottság, akkor az átláthatóság, nyilvánosság alapelvének megsértését jelölte meg a hivatalbóli kezdeményező.

139. Ezen kezdeményezési elem vizsgálata körében irányadóak a Döntőbizottság által a 3. kezdeményezési eleménél kifejtettek, a határozat 124-127. pontjaiban rögzítettek. Azon okfejtés alapján az ajánlatok bírálatával kapcsolatos összeférhetlenségi nyilatkozatokat fel kell tölteni az EKR-be. A 424/2017. Korm. rendelet nem rögzít határidőt, hogy mely határidőben kell feltölteni az összeférhetlenségi nyilatkozatot az EKR-be. Nem releváns az EKR-be való feltöltés tekintetében az sem, hogy felhívásra tölti-e fel az ajánlatkérő az iratot vagy magától és az sem, hogy iratsomag részeként tölti-e fel közvetetten. Tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérők az összeférhetlenségi nyilatkozatokat feltöltötték az EKR-be a közbeszerzési eljárás dokumentumai közé 2024. június 4. napján, mely eljárási cselekményt 2024. június 7. napján zárták le.

Mivel azon körülményekre vonatkozóan, hogy az ajánlatkérő felhívásra vagy magától tölti fel az iratot az EKR-be, iratsomag részeként vagy külön iratként, a Kbt. és a 424/2017. Korm. rendelet nem rögzít kifejezetten kötelezést, így a Döntőbizottság ezen körülmények tekintetében nem állapította meg a hivatalbóli kezdeményező által megjelölt jogsértéseket. Továbbá a Döntőbizottság alapvető jogsértést sem állapított meg, nem látta az átláthatóság, nyilvánosság alapelvének a megsértését a vonatkozásban, hogy az ajánlatkérők felhívásra töltötték fel az összeférhetlenségi nyilatkozatot az EKR-be, nem maguktól és hogy külön dokumentumként töltötték-e fel vagy iratsomag részeként. A Kbt. és a 424/2017. Korm. rendelet vonatkozó szabályai nem rögzítenek határidőt az ajánlatok bírálata során keletkezett dokumentumoknak az EKR-be való feltöltésére vonatkozóan, az ajánlatkérők feltöltötték az összeférhetlenségi nyilatkozatokat az EKR-be annak érdekében, hogy az ellenőrzésre jogosult hozzáférése és az eljárás iratainak az EKR-ben való elektronikus megőrzése biztosított legyen.

140. Mindezek alapján a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 5. eleme tekintetében jogsértés hiányát állapította meg.

141. A 6. kezdeményezési elem tekintetében a hivatalbóli kezdeményező sérelmezte, hogy a Comtech Kft. árandokolását üzleti titokká nyilvánította, azonban nem alkalmazta az erre vonatkozó EKR funkciót. Az ajánlatkérőknek e körben felvilágosítást kellett volna kérniük. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 71. § (1) bekezdését és 69. § (1) bekezdését jelölte meg a hivatalbóli kezdeményező.

142. A releváns jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 71. § (1), (3), (7) és (8) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat – ideértve a 69. § (4)–(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is – módosítani és kiegészíteni is lehet.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)–(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése szerint:

(4) A gazdasági szereplő a Kbt. 44. §-ának alkalmazása során az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza.

143. Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálása során vizsgálja, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Ennek körében az ajánlatkérő köteles szükség szerint a Kbt. 71. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése rögzíti, hogy az ajánlattevő az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza.

144. Tárgybani esetben a Comtech Kft. árándokolásában hivatkozott arra, hogy indokolásában foglaltakat üzleti titokként kéri kezelni, azonban árándokolását képező dokumentumokat nem a 424/2017. Korm. rendelet 11. § (4) bekezdésében foglaltak szerint elkülönített módon, az EKR erre szolgáló funkciójának alkalmazásával töltötte fel, az indokolást képező dokumentumok feltöltésénél azt jelölte, hogy „Üzleti titok: Nem”. A hivatalbóli kezdeményező azt rögzítette, hogy felvilágosítást kellett volna kérnie az ajánlatkérőknek.

145. A Döntőbizottság ezen ajánlatkérői kötelezettséget nem látta megállapíthatónak az alábbiak okán:

A Kbt. 71. § (1) bekezdése előírja, hogy az ajánlatkérő köteles biztosítani, hogy a nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmát tisztázhassa az ajánlattevő, azonban a (7) bekezdés azt rögzíti, hogy csak olyan felvilágosítást kérhet az ajánlatkérő, amely az ajánlatok elbírálása érdekében szükséges.

Azon körülmény, hogy a Comtech Kft. indokolásában azt kérte, hogy indokolását üzleti titokként kezeljék, azonban az EKR-be indokolását nem elkülönített módon, „Üzleti titok: Nem” megjelöléssel tüntette fel, adminisztratív jellegű, alaki hiba. Az ajánlat elbírálása érdekében nem szükséges tényező. Az ajánlat megfelelősége ezen alaki hiba ellenére elbíráható. Felvilágosítás kérés pedig csak akkor rendelhető el, ha az ajánlat elbírálása érdekében az kifejezetten szükséges.

A fentiek alapján az állapítható meg, hogy az ajánlatkérőknek nem állt fenn kötelezettsége felvilágosításkérés intézkedés tétele tárgyában.

146. A Döntőbizottság nem fogadta el tárgybani ügyben a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozottakat, hogy a felvilágosításkérés (hiánypótlás) eredménye az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségét is eredményezheti.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi ok is az ajánlat érvénytelensége körében rögzíti, hogy az ajánlat nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlat érdemi megfelelőségére, ezáltal érvényességére nem hat ki, hogy az ajánlattevő az árándokolást, ami nem minősül az ajánlat részének, az EKR-be nem a megfelelő funkció alkalmazásával töltötte fel. Ez egy adminisztratív jellegű alaki hiba, ami az ajánlat érvényességére nem hat ki. A Fővárosi Törvényszék 103.K.702.057/2023/10. számú ítélete 46. pontja szerint „A rendelet 11. § (4) bekezdése pusztán egy technikai, adminisztratív, az üzleti titkot magába foglaló dokumentumok EKR rendszerbe való feltöltésének szabályozását határozza meg, kiegészítve a Kbt. rendelkezéseit.”

A hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott határozatok más tényállás alapján születtek, mivel azokban kért az ajánlatkérő felvilágosítást, hiánypótlást, amit az ajánlattevő nem teljesített.

147. A fentiek alapján a 6. kezdeményezési elem körében a Döntőbizottság jogsértést nem állapított meg.

148. A hivatalbóli kezdeményező a 7. kezdeményezési elem kapcsán kifejezetten rögzítette, hogy az opcionális kezdeményezési elem, annak elbírálását csak az esetben kéri, ha a 6. kezdeményezési elem körében jogsértés hiánya kerül megállapításra.

149. A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy az Ákr. az opcionális kezdeményezési elem fogalmát nem ismeri, így a 7. kezdeményezési elemet bírálatra alkalmatlannak találta, ezért a tekintetben a jogorvoslati eljárást megszüntette az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

150. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 1-6. elemei tekintetében jogsértés hiányát állapította meg a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján. A 7. kezdeményezési elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette.

A Döntőbizottság a szerződés semmisségét nem állapította meg figyelemmel a határozatban foglalt megállapításokra és a hivatalbóli kezdeményező indítványára.

151. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

152. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

153. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat a hivatalbóli kezdeményezés 1-6. eleme tekintetében tett rendelkezései közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. január 27.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
a tanács elnöke
közbeszerzési biztos

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Nagy Krisztina kamarai jogtanácsos
2. Dr. Kozma Róbert ügyvéd
3. Dr. Lefler Mónika ügyvéd
4. Dr. Sirály Katalin ügyvéd
5. Nemzeti Fejlesztési Központ